ROK LV Nr 13 181 (551)
NOWY DZIENNIK $3.00
ISSN 1064-8402
50175
9 771064 840000
DELIVERED TO THE POST OFFICE
AS PERIODICALS CLASS MAIL
ON TUESDAY, OCTOBER 27, 2026

SATURDAY, OCTOBER 31, 2026 – FRIDAY, NOVEMBER 6, 2026 43/2026
www.dziennik.com
$3.00

nowy dziennik

POLISH WEEKLY

SINCE 1971
56 lat z Polonią amerykańską
facebook.com/nowydziennik
https://www.instagram.com/dziennikcom/

NOWY JORK WYBIERA GUBERNATORA!

Hochul czy Blakeman? Kto zostanie nowym gubernatorem Nowego Jorku? We wtorek, 3 listopada, mieszkańcy stanu Nowy Jork wezmą udział w wyborach powszechnych, tzw. połówkowych, które mogą okazać się kluczowe dla całego państwa. Z tej okazji przygotowaliśmy specjalny dodatek - wszystko, co musisz wiedzieć o wyborach. Zachęcamy do lektury!

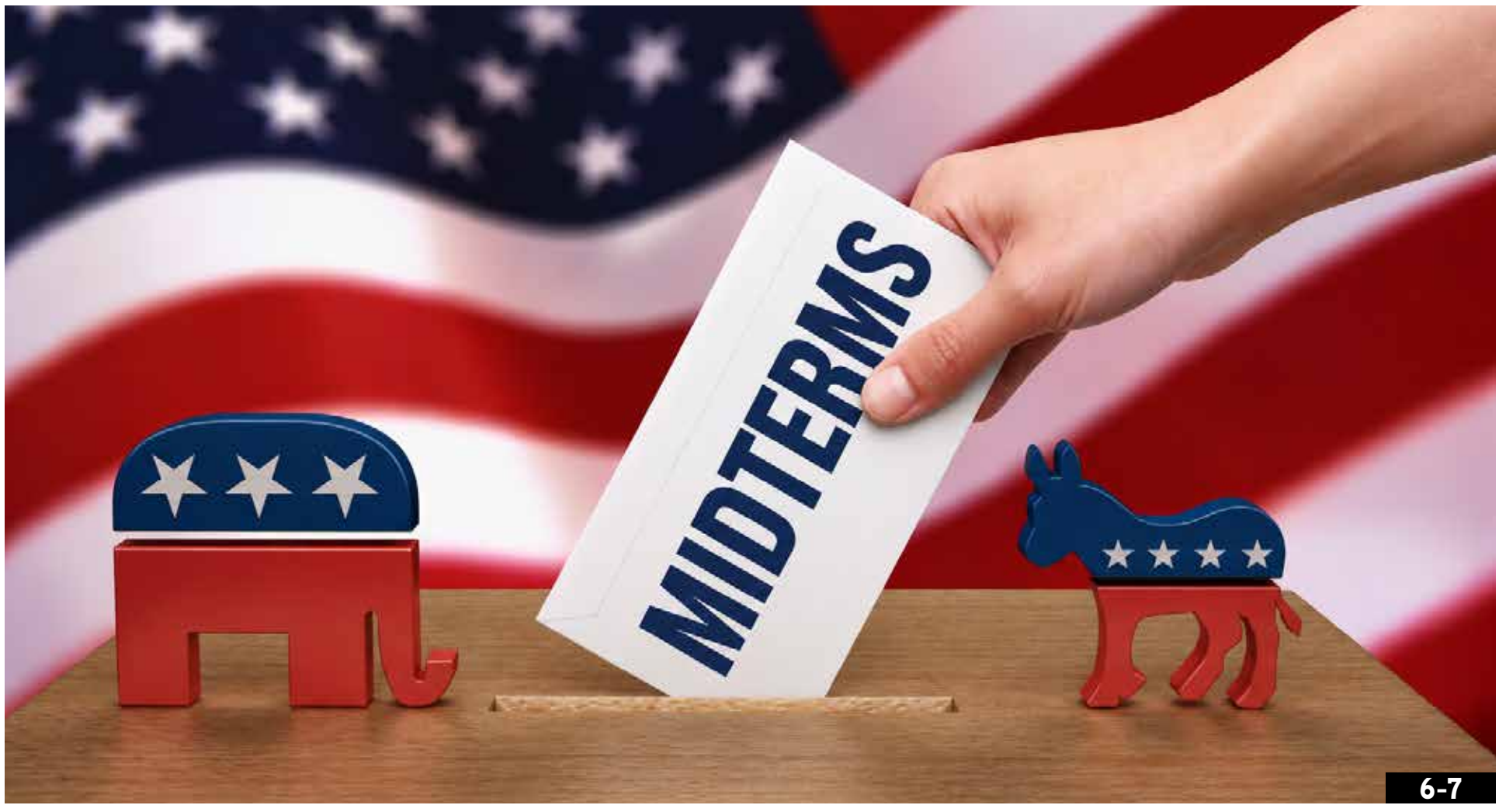

© DREAMSTIME

6-7

Wspominamy tych, którzy odeszli od nas w ostatnim roku 8-9

Noc strachów, dyni i słodyczy. Historia i zwyczaje Halloween 16

Największe święto polskiego kina w USA! 18

Sochan zagra na zapleczu NBA 37

ROZPĘDÓWKA

CC

65 LAT TEMU

31 października 1961 roku w Pukerua Bay w Nowej Zelandii urodził się reżyser Peter Jackson

ZAŁATANO MILION DZIUR NA DROGACH

Ponad milion dziur załatano od początku 2026 roku na drogach stanowych w Nowym Jorku – poinformowała administracja gubernator Kathy Hochul. Pracownicy New York State Department of Transportation (NYSDOT) oraz wykonawcy zużyli na ten cel ponad 39,5 tys. ton asfaltu. Aby uczcić przekroczenie miliona napraw, gubernator osobiście dołączyła do ekipy drogowej na Long Island i pomogła załatać symboliczną milionową dziurę.

DARREN MCGEE/OFFICE OF GOVERNOR KATHY HOCHUL

Dziury powstają najczęściej w wyniku przedostawania się wody do pęknięć asfaltu

Do wydarzenia doszło w pobliżu Meadowbrook Parkway w miejscowości Hempstead. Kathy Hochul wraz z pracownikami służb drogowych uczestniczyła w naprawie uszkodzonej nawierzchni.

„Dziury w jezdniach nie mogą uciec ani się ukryć. Znajdujemy je i eliminujemy" – przekazała gubernator w komunikacie prasowym. Podkreśliła, że ostatnia zima poważnie uszkodziła drogi w całym stanie, ale dzięki zaangażowaniu ekip remontowych udało się przeprowadzić zakrojone na szeroką skalę.

Według danych NYSDOT najwięcej dziur załatano w regionie North Country, gdzie wykonano około 178 tys. napraw. Na Long Island usunięto 156 tys. uszkodzeń, w Hudson Valley 150 tys., a w Southern Tier 121 tys. Kolejne 95 tys. dziur naprawiono w Finger Lakes, 88 tys. w zachodniej części stanu, 75 tys. w Capital Region, 52 tys. w Central New York, 43 tys. w Mohawk Valley i 42 tys. w Western Southern Tier. Łącznie prace objęły wszystkie regiony stanu.

Władze przypominają, że dziury powstają najczęściej w wyniku przedostawania się wody do pęknięć asfaltu. Podczas mrozów woda zamarza i zwiększa swoją objętość, a kolejne cykle zamarzania i odmarzania osłabiają nawierzchnię. Dodatkowym czynnikiem jest intensywny ruch samochodowy.

Kierowcy mogą zgłaszać uszkodzenia na drogach stanowych, w tym na autostradach Thruway, pod numerem 1-800-POTHOLE (1-800-768-4653). W samym Nowym Jorku zgłoszenia przyjmowane są pod numerem 311. W przypadku dróg lokalnych należy kontaktować się z odpowiednim zarządcą.

Red. JŁ

NOWOJORCZYK MA PRAWO DO KAMIZELKI KULOODPORNEJ

Federalny sąd w stanie Nowy Jork uznał, że przepisy zakazujące większości obywateli kupowania kamizelek kuloodpornych i innego rodzaju ochrony balistycznej naruszają Drugą Poprawkę do Konstytucji Stanów Zjednoczonych. Decyzję wydał sędzia John L. Sinatra młodszy z Sądu Okręgowego USA dla Zachodniego Dystryktu Nowego Jorku.

DREAMSTIME

Kamizelka kuloodporna składa się z kilkudziesięciu warstw tkaniny z tworzywa sztucznego (najczęściej kevlaru)

W 47-stronicowym uzasadnieniu stwierdził, że konstytucyjne prawo do posiadania i noszenia broni obejmuje również wyposażenie służące do ochrony przed pociskami. Wykonanie orzeczenia zostało jednocześnie wstrzymane na dwa tygodnie, aby druga strona sporu miała szansę wnieść apelację od wyroku.

Sędzia Sinatra powołał się na historyczne znaczenie angielskiego słowa „arms", które w okresie uchwalania amerykańskiej konstytucji określało zarówno broń ofensywną, jak i wyposażenie obronne. Wskazał również na wcześniejsze orzeczenia Sądu Najwyższego USA, w tym sprawy Dystrykt Kolumbii przeciwko Heller z 2008 roku oraz New York State Rifle & Pistol Association przeciwko Bruen z 2022 roku. Zgodnie z przyjętą w nich wykładnią ograniczenia dotyczące broni muszą znajdować uzasadnienie w historycznej tradycji amerykańskiego prawodawstwa. Zdaniem Sinatry władze Nowego Jorku nie wykazały, że tak szeroki zakaz zakupu wyposażenia ochronnego spełnia ten warunek.

Zakaz wprowadzono w 2022 roku. Ustawę podpisała gubernator Kathy Hochul w ramach pakietu zaostrzającego przepisy dotyczące broni po masowej strzelaninie w supermarkecie Tops Friendly Markets w Buffalo w maju 2022 roku Sprawca, Peyton Gendron, zabił wówczas dziesięć osób. Podczas ataku miał na sobie kamizelkę kuloodporną, która ochroniła go przed pociskiem wystrzelonym przez pracownika ochrony.

Red. JŁ

nowy dziennik www.dziennik.com POLISH WEEKLY

Published by Outwater Media Group

facebook.com/nowydziennik

https://www.instagram.com/dziennikcom/

OUTWATER MEDIA GROUP, PUBLISHER

EDITORS / REPORTERS
Jolanta Wysocka: Honorary editor-in-chief
Kacper Rogacin: Editor in Chief
Wojciech Maślanka: Editor
Anna Arciszewska: Editor
Elżbieta Popławska: Correspondent Long Island, NY
Jerzy Gieruszczak: Sports Editor
Zosia Żeleska-Bobrowski: Photographer

ADVERTISING & MARKETING
advertising@dziennik.com
Tel.: 212-594-2266

MAIN OFFICE
Editorial, Advertising & Business Offices
10 Schindler Road, Clark, NJ 07066

Business hours:
Mon. – Fr. 9 am – 2 pm
Tel.: 212-594-2266
www.dziennik.com

© 2016, Outwater Media Group, LLC

Periodicals postage paid at Newark, NJ and Additional Offices.

POST MASTER:
Send address changes to: „Nowy Dziennik"
10 Schindler Road, Clark, NJ 07066

Rafał Łuczak: Graphic Designer

SUBSCRIPTION & DISTRIBUTION:
Tel.: 212-594-2266
E-mail: prenumerata@dziennik.com

PRENUMERATA WERSJI PAPIEROWEJ (USA)

ROCZNA (52 wydania):	$120
1/2 ROKU (26 wydań):	$75
KWARTALNA (13 wydań):	$60

PRENUMERATA WERSJI ELEKTRONICZNEJ
(PDF – cały świat).
Wysyłamy na wskazany adres e-mail link do pobrania wersji w PDF.

ROCZNA (52 wydania):	$50
1/2 ROKU (26 wydań):	$30
KWARTALNA (13 wydań):	$20

Nowy Dziennik
USPS: 399-260 , ISSN: 1064-8402
Published weekly by Outwater Media Group, LLC

Publikowane materiały nadesłae nie zawsze odpowiadają poglądom Redakcji. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Przedruk bez zezwolenia wzbroniony. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść płatnych ogłoszeń.
Published materials from outside sources do not always reflect the opinion of the newspaper. Unsolicited material will not be returned to the sender. Reprints without consent are forbidden.
We are not re sponsible for opinions expressed in paid advertisements.

Świętujmy razem Miesiąc Dziedzictwa Polskiego i 50-lecie Naszej Unii

Z tej okazji przygotowaliśmy specjalne promocje:

1. **Lokata terminowa $50,000 na 5 lat z oprocentowaniem 5% APY[1]**
2. **$600 oszczędności na złożeniu wniosku o kredyt hipoteczny – nie pobieramy opłaty za złożenie wniosku[2]**
3. **Kredyty samochodowe na 1-4 lat już od 2,99% APR[3]**

POLISH & SLAVIC FEDERAL CREDIT UNION

50 anniversary 1976 - 2026

1.855.PSFCU.4U (1.855.773.2848)

www.psfcu.com | www.NaszaUnia.com

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

EQUAL HOUSING LENDER

P&SFCU is an Equal Opportunity Lender.

ZNAJDŹ NAS NA

Okres promocyjny rozpoczyna się 1 października i kończy 31 października 2026 r. Produkty i usługi są dostępne wyłącznie dla Członków PSFCU. Oferty, oprocentowanie, warunki i zasady mogą ulec zmianie bez powiadomienia. Oferty mogą nie być dostępne we wszystkich stanach. Mogą obowiązywać inne ograniczenia. 1) APY = Annual Percentage Yield. Reklamowane oprocentowanie dotyczy 60-miesięcznej lokaty terminowej w kwocie $50,000. Inne promocyjne APY dla niższych lub wyższych kwot dostępne są na stronie www.psfcu.com. Obowiązuje opłata karna za wcześniejsze zamknięcie lokaty w wysokości dywidendy za 365 dni. Przeniesienie dywidendy spowoduje zmniejszenie oczekiwanych zysków. 2) Promocja dotyczy zakupu nieruchomości zamieszkałej przez 1-4 rodzin. Pożyczkobiorca musi spełnić standardowe wymogi kwalifikacyjne i zdolności spłaty kredytu. Kredyty z wkładem własnym poniżej 20% wartości domu wymagają wykupienia prywatnego ubezpieczenia kredytu hipotecznego (PMI). 3) Oprocentowanie w wysokości 2.99 % APR oferowane jest nan owe samochody wnioskodawcom z oceną kredytową wynoszącą co najmniej 740. Oprocentowanie jest o 0,25% wyższe w przypadku braku automatycznej płatności z konta czekowego w PSFCU. Rata i oprocentowanie są uzależnione od historii kredytowej i innych kredytowych wskaźników. Podstawą zatwierdzenia pożyczki jest ocena historii kredytowej i zdolności do spłaty kredytu. Wnioskodawca musi mieć ukończone 18 lat. PSFCU oferuje również pożyczki samochodowe na innych warunkach i oprocentowaniu.

NOWY JORK

Kamery na 600 skrzyżowaniach w Nowym Jorku

Władze Nowego Jorku zakończyły rozbudowę systemu automatycznych kamer rejestrujących przejazdy na czerwonym świetle. Od środy 21 października, urządzenia działają na 600 skrzyżowaniach we wszystkich pięciu dzielnicach miasta. To maksymalna liczba kamer, jaką dopuszcza obecnie prawo stanu Nowy Jork.

PAP/EPA/JIM LO SCALZO

W całym Nowym Jorku znajduje się około 13 700 skrzyżowań wyposażonych w sygnalizację świetlną

Kamery automatycznie rejestrują pojazdy przejeżdżające przez skrzyżowania na czerwonym świetle. Za takie wykroczenie wystawiany jest mandat w wysokości 50 dolarów, który otrzymuje zarejestrowany właściciel samochodu, niezależnie od tego, kto siedział za kierownicą.

W 2024 roku ustawodawcy stanowi zwiększyli dopuszczalną liczbę skrzyżowań objętych monitoringiem ze 150 do 600. W całym Nowym Jorku znajduje się około 13 700 skrzyżowań wyposażonych w sygnalizację świetlną.

„Bezpieczniejsze ulice to nie kwestia zgadywania. Znamy narzędzia, które skutecznie chronią Nowojorczyków" – oświadczył burmistrz Zohran Mamdani. Podkreślił, że kamery pozwalają egzekwować przepisy i zapobiegać wypadkom, zanim dojdzie do tragedii.

„Dzięki działaniu kamer na wszystkich 600 skrzyżowaniach ograniczamy niebezpieczne zachowania i zwiększamy bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów, kierowców oraz pasażerów autobusów" – dodał włodarz Wielkiego Jabłka.

Według danych nowojorskiego Departamentu Transportu w latach 2023-2025 przejazd na czerwonym świetle był jednym z czynników w 22 proc. śmiertelnych wypadków na skrzyżowaniach. Miasto informuje, że w miejscach wyposażonych w kamery liczba przypadków przejeżdżania na czerwonym świetle spadła o ponad 80 proc. Odnotowano również zmniejszenie liczby obrażeń w wypadkach: o niemal 60 proc. w przypadku uderzeń w tył pojazdu i o 70 proc. przy zderzeniach bocznych.

Red. JŁ

Wino i mocny alkohol w supermarketach w NY?

W stanie Nowy Jork ponownie rośnie poparcie dla zmian przepisów, które umożliwiłyby sprzedaż wina i mocnych alkoholi w supermarketach oraz niewielkich sklepach osiedlowych, tzw. bodegach.

Koalicja prawodawców ze stanowej legislatury, właścicieli sklepów spożywczych i dużych sieci handlowych domaga się reformy archaicznego prawa, którego wprowadzenie sięga czasów prohibicji. Obecnie sprzedaż wina i mocnych trunków jest, co do zasady, ograniczona tylko do około 4000 licencjonowanych sklepów monopolowych – w całym 20-milionowym stanie.

Koalicję lobbującą za deregulacją współtworzą m.in. poseł do stanowego Zgromadzenia, Amanda Sptimo (D), oraz organizacja United Bodegas of America, reprezentująca zarówno małe sklepy osiedlowe, jak i duże sieci spożywcze.

Zwolennicy reformy argumentują, że rozszerzenie oferty pozwoliłoby przedsiębiorcom zwiększyć przychody w warunkach rosnących czynszów, kosztów energii i innych wydatków związanych z prowadzeniem działalności. Wskazują również na korzyści dla klientów, którzy mogliby kupować wino podczas codziennych zakupów spożywczych.

Za zmianą przepisów przemawia także poparcie społeczne. Według sondażu Siena College około 75 proc. mieszkańców stanu Nowy Jork popiera możliwość kupowania wina w sklepach spożywczych. Co warto podkreślić, w sondażu zapytano wyłącznie o wino, a nie napoje „wyskokowe", jak whisky czy wódka.

Przeciwni zmianom są naturalnie właściciele sklepów monopolowych, które od dekad mają wyłączność na sprzedaż poszczególnych alkoholi. Ostrzegają, że konkurencja ze strony supermarketów i bodeg może doprowadzić do spadku przychodów oraz zamknięcia wielu rodzinnych przedsiębiorstw. Przeciwnicy wskazują również na możliwe zagrożenia związane z większą dostępnością alkoholu, w tym ryzyko jego nadużywania i sprzedaży osobom niepełnoletnim.

Prace nad reformą pozostają na etapie propozycji, a jej ostateczny zakres i termin ewentualnego wejścia w życie nie zostały dotąd ustalone.

Red. JŁ

DREAMSTIME

75 proc. mieszkańców stanu Nowy Jork popiera możliwość kupowania wina w sklepach spożywczych

MUSK ZAINWESTOWAŁ miliard dolarów w Skydance

Najbogatszy człowiek świata Elon Musk zainwestował około 1 mld dolarów w Skydance, koncern złożony z połączenia Paramount i Warner Bros. Discovery. Skydance jest właścicielem m.in. polskiego TVN.

Jak podały m.in. portal Semafor i CNBC, powołując się na wtajemniczone źródła, inwestycja Muska ma dokapitalizować spółkę i pomóc jej w realizacji planu obcięcia ok. 6 mld dolarów kosztów przez trzy lata. Musk miał być jednym z kilku inwestorów, którzy włożyli kapitał w nową firmę.

Semafor przypomina, że Musk w przeszłości chwalił Skydance, jego szefa Davida Ellisona oraz jego ojca, Larry'ego Ellisona, założyciela Oracle.

Larry Ellison - który w znacznej mierze sfinansował przejęcie Warner Bros. Discovery przez firmę swojego syna - był też jednym z inwestorów, którzy pomogli Muskowi w zakupie Twittera.

Portal zaznacza też, że współpraca miliarderów wywołała spekulację o szerszym partnerstwie firmy Muska SpaceX i jego satelitarnej sieci Starlink ze Skydance.

CC

Majątek Elona Muska wynosi około biliona dolarów

Kondycja finansowa nowego koncernu jest jednym z najczęściej wymienianych w mediach wyzwań stojących przed Skydance. Aby sfinansować fuzję z WBD, firma Ellisona musiała zaciągnąć 80 mld dolarów długu.

Oskar Górzyński

Zamiast Atlantyku...

OCEAN TRUMPA?

Prezydent Donald Trump powiedział podczas wiecu wyborczego, że „zadzwonił do Google Maps", z wnioskiem, by zmieniono nazwę Atlantyku na Ocean Trumpa, ale wyperswadował mu to szef firmy Sundar Pichai – podał „Washington Post".

Trump sam pochwalił się tym pomysłem podczas wiecu w Karolinie Południowej.

Prezydent, który postanowił już zmienić nazwę Zatoki Meksykańskiej na Zatokę Ameryki, a jeziora Ontario na jezioro Ameryki, powiedział swoim zwolennikom: „mamy jezioro i mamy zatokę, teraz potrzebujemy rzeki i potrzebujemy oceanu". Dodał następnie, że Sundar Pichai, dyrektor wykonawczy Google'a i jego spółki-matki Alphabetu, poproszony, by „zająć się tą sprawą", odpowiedział: „Nie, nie, nie. Tym razem tego nie zrobię".

Po czym wyjaśnił prezydentowi: „Oceany są inne, sir", ponieważ graniczą z wieloma krajami.

Prezydent uznał więc, że „prawdopodobnie sobie odpuści", ale dodał, że może zmienić nazwę Pacyfiku na Ocean Amerykański.

PAP/EPA/SHAWN THEW

Trump rozważa też zmianę Pacyfiku na Ocean Amerykański

Google nie potwierdził jak dotąd, że taka rozmowa miała miejsce i jeszcze nie odpowiedział na prośbę o skomentowanie słów Trumpa - zastrzega „Washington Post".

fit/kj

Od 3 listopada wchodzą restrykcje w ruchu lotniczym z powodu eboli!

Stany Zjednoczone zaostrzą działania mające na celu zapobieganie wjazdowi osób narażonych na kontakt z wirusem ebola. Pasażerowie podróżujący samolotami do USA będą musieli złożyć oświadczenie, że w ciągu ostatnich 21 dni nie przebywali w Demokratycznej Republice Konga (DRK).

Zarządzenie wydane przez amerykańskie Centrum Kontroli i Prewencji Chorób (CDC) wejdzie w życie we wtorek 3 listopada. Nakłada ono na wszystkich pasażerów podróżujących do USA obowiązek złożenia oświadczenia, w formie cyfrowej lub papierowej.

Reuters przypomniał, że w ramach przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa ebola wcześniej w tym roku CDC wprowadziło zakaz wjazdu do USA dla obcokrajowców, którzy w ciągu ostatnich trzech tygodni przebywali w Ugandzie lub Sudanie Południowym. Ponadto, od maja obowiązują przepisy zakazujące wjazdu pasażerom linii lotniczych, którzy w ciągu trzech tygodni poprzedzających podróż przebywali w DRK, gdzie znajduje się epicentrum epidemii. W lipcu restrykcje rozszerzono też na obywateli USA.

W maju ogłoszono epidemię eboli w DRK. Z powodu zakażenia wirusem zmarło w tym kraju już blisko 4,5 tys. osób; potwierdzono ponad 9 tys. infekcji. Na początku października ministerstwo zdrowia sąsiadującej z DRK Kenii poinformowało o jednym zgonie z powodu zakażenia ebolą i dziewięciu infekcjach. Wirus rozprzestrzenił się wcześniej również w Ugandzie, gdzie potwierdzono 2 zgony i 20 przypadków zakażenia. W sierpniu Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła, że kraj ten jest wolny od eboli.

We miniony wtorek natomiast rząd Nigerii poinformował o pierwszym w tym kraju przypadku wykrycia wirusa ebola. Zarażona kobieta została hospitalizowana w stolicy, Abudży.

Wirus eboli typu bundibugyo przenosi się przez bezpośredni kontakt z płynami ustrojowymi zakażonych osób, zarówno żywych, jak i zmarłych. Objawy mogą wystąpić od dwóch do 21 dni po zakażeniu, ale najczęściej okres inkubacji to 8-10 dni. Choroba może powodować gorączkę, wymioty i biegunkę, a w ciężkich przypadkach także krwawienia wewnętrzne i zewnętrzne. Nie ma jak dotąd żadnej zatwierdzonej metody leczenia ani szczepionki. W Stanach Zjednoczonych nie odnotowano dotąd żadnego przypadku zachorowania na ebolę powiązanego z tą epidemią.

Andrzej Dobrowolski

DREAMSTIME

Wszyscy pasażerowie podróżujący do USA będą mieli obowiązek złożenia oświadczenia, w formie cyfrowej lub papierowej

WYBORY POŁÓWKOWE 2026

WYBORY W STANIE NOWY JORK – co trzeba wiedzieć?

We wtorek, 3 listopada, mieszkańcy stanu Nowy Jork wezmą udział w wyborach powszechnych, tzw. połówkowych. Wyborcy zdecydują między innymi o obsadzie stanowisk gubernatora, prokuratora generalnego i kontrolera finansowego stanu, a także wybiorą przedstawicieli do Kongresu oraz legislatury stanowej. Dziewięciodniowe głosowanie przedterminowe rozpoczęło się w sobotę 24 października.

DREAMSTIME

Midterms to wybory powszechne, które odbywają się w pierwszy wtorek listopada

W tegorocznych wyborach mieszkańcy całego stanu będą mogli oddać głos na kandydatów na gubernatora, prokuratora generalnego oraz kontrolera finansowego. Na kartach znajdą się również kandydaci do Izby Reprezentantów USA, Senatu stanu Nowy Jork i Zgromadzenia Stanowego. W zależności od miejsca zamieszkania wyborcy zdecydują także o obsadzie stanowisk lokalnych i sędziowskich. W regionie North Country, obejmującym między innymi powiaty Clinton, Essex i Franklin, istotne będą wybory do Kongresu w 21. okręgu oraz do Senatu stanowego w 45. okręgu. Z kolei mieszkańcy samego miasta Nowy Jork będą mogli głosować również nad pięcioma propozycjami zmian w Karcie Miasta.

CZYM SĄ MIDTERMS?

Midterms to tzw. wybory połówkowe, które odbywają się w połowie kadencji urzędującego prezydenta Stanów Zjednoczonych. Są to wybory powszechne, a odbywają się w pierwszy wtorek listopada. W wyborach połówkowych obsadzanych jest 435 miejsc w Izbie Reprezentantów (wszystkie miejsca) oraz 33 lub 34 ze 100 miejsc w Senacie.
Midterms historycznie generują niższą frekwencję wyborczą niż wybory prezydenckie. Chociaż w ciągu ostatnich 60 lat frekwencja w wyborach prezydenckich wynosiła około 50–60%, w wyborach uzupełniających głosowało tylko około 40% uprawnionych do głosowania. Historycznie rzecz biorąc, wybory uzupełniające często oznaczały utratę miejsc w Kongresie przez partię prezydencką, a często także przejęcie kontroli nad jedną lub obiema izbami Kongresu przez opozycję wobec prezydenta.

WARUNKI UCZESTNICTWA W WYBORACH

Aby wziąć udział w wyborach, trzeba być zarejestrowanym wyborcą. Stan Nowy Jork nie umożliwia rejestracji w dniu głosowania – formalności trzeba było dopełnić najpóźniej 24 października. Wnioski można było składać przez internet, osobiście w lokalnych komisjach wyborczych lub drogą pocztową. W przypadku dokumentów wysyłanych pocztą liczy się data ich otrzymania przez komisję, a nie nadania. Informacje o statusie rejestracji i przypisanym lokalu wyborczym można sprawdzić na stronie New York State Board of Elections.
Głosowanie przedterminowe trwa od soboty, 24 października, do niedzieli, 1 listopada. Procedura jest taka sama jak w dniu wyborów: wyborca otrzymuje kartę, zaznacza wybranych kandydatów, a następnie skanuje ją w urządzeniu wyborczym. Poza granicami miasta Nowy Jork można korzystać z wyznaczonych punktów głosowania przedterminowego na terenie swojego powiatu, natomiast w pięciu dzielnicach Wielkiego Jabłka każdy wyborca ma przypisany konkretny lokal. Godziny otwarcia zależą od lokalizacji.
W dniu wyborów, 3 listopada, lokale będą czynne od godz. 6:00 do 21:00.

DOKUMENT TOŻSAMOŚCI

W stanie Nowy Jork co do zasady nie trzeba okazywać dokumentu tożsamości podczas głosowania. Wyjątek dotyczy części osób oddających głos po raz pierwszy, których tożsamości nie udało się wcześniej zweryfikować podczas rejestracji. W takich przypadkach akceptowane są między innymi ważne dokumenty ze zdjęciem, rachunki za media, wyciągi bankowe lub dokumenty urzędowe zawierające imię, nazwisko i adres wyborcy.
W razie problemów w lokalu należy zwrócić się do osoby nadzorującej głosowanie. Przypadki zastraszania wyborców i utrudniania udziału w wyborach można zgłaszać do biura prokurator generalnej stanu Nowy Jork pod numerem 866-390-2992 lub za pośrednictwem internetowego formularza skarg wyborczych.
Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej:
www.elections.ny.gov/registration-and-voting--deadlines

Red. JŁ

Możesz głosować z pomocą tłumacza!

Wyborcy, którzy słabiej znają język angielski, nie muszą zostawać w domu! W wybranych lokalach wyborczych miasto zapewnia bezpłatnych tłumaczy, także języka polskiego. Przedstawiamy szczegóły głosowania z tłumaczem.

Pomoc językową organizuje miejska Komisja ds. Aktywności Obywatelskiej (NYC Civic Engagement Commission) w ramach programu Voter Language Assistance. Tłumacze polskiego będą dostępni w wybranych lokalach w ostatni weekend wczesnego głosowania – w sobotę 31 października i w niedzielę 1 listopada – oraz w dniu wyborów, we wtorek 3 listopada.

LOKALE WYBORCZE Z TŁUMACZEM JĘZYKA POLSKIEGO

Oto lista lokali wyborczych, w których miasto zapewnia bezpłatną pomoc tłumaczy języka polskiego:
- The Shops at Atlas Park (80-00 Cooper Avenue, Queens, New York 11385)
- Gottscheer Hall (657 Fairview Avenue, Queens, New York 11385)
- McCarren Play Center (776 Lorimer Street, Brooklyn, New York 11222)
- Frank Kowalinski Post #4 (61-57 Maspeth Avenue, Queens, New York 11378)
- Helen Marshall Cultural Center at Queens Borough Hall (120-55 Queens Boulevard, Queens, New York 11424)
- Rego Center Community Room (61-00 97 Street, Queens, New York 11374)
- Rockaway YMCA (207 Beach 73 Street, Queens, New York 11692)

Listę lokali, w których będzie tłumacz, można w każdej chwili sprawdzić również na stronie Komisji (mapy „Early Voting Services Map” i „Election Day Services Map”).

W Wielkim Jabłku jest siedem lokali wyborczych, w których bezpłatnie można skorzystać z pomocy tłumacza języka polskiego

PRZYJDŹ Z WŁASNYM POMOCNIKIEM

Każdy wyborca, który ma trudności z czytaniem lub pisaniem po angielsku, ma prawo przyprowadzić do lokalu osobę, która pomoże mu oddać głos. Jak przypomina prokurator generalna stanu Nowy Jork, może to być członek rodziny lub znajomy – nawet osoba niepełnoletnia albo niebędąca obywatelem USA. Pomocnikiem nie może być jedynie pracodawca wyborcy ani przedstawiciel jego związku zawodowego. Można też poprosić o pomoc komisję w lokalu.

Red. JŁ / Red. KR

POZNAJ SWOJE PRAWA!

Niezależnie od rodzaju wyborów, każdy obywatel oddający głos ma szereg konkretnych praw, które mu przysługują. Warto mieć świadomość, co konkretnie nam przysługuje podczas wizyty w lokalu wyborczym.

DREAMSTIME

Jako wyborca masz szereg praw, o których warto wiedzieć

Amerykański wyborca, uprawniony do udziału w głosowaniu, ma prawo do:
- Przyprowadzenia do lokalu wyborczego tłumacza, którego sam wybierze. Może to być przyjaciel, członek rodziny lub pracownik komisji wyborczej. Nie może to być pracodawca ani przedstawiciel związku zawodowego.
- Zapytania pracowników wyborczych, jak zaznaczyć i oddać głos.
- Zabrania ze sobą materiałów dotyczących kandydatów i pytań do głosowania (pamiętaj o zabraniu ich ze sobą przy opuszczaniu lokalu wyborczego).
- Głosowania manualnego, nawet jeśli maszyna do głosowania jest zepsuta.
- Głosowania za pomocą „głosowania złożonego pod przysięgą", w przypadku jeżeli Twojego nazwiska nie ma na liście wyborców w lokalu wyborczym.
- Wzięcia wolnego w pracy, żeby zagłosować: prawo stanu Nowy Jork pozwala na wzięcie do trzech płatnych godzin wolnego na początku lub na końcu zmiany w celu zagłosowania, pod warunkiem, że pracodawca zostanie o tym powiadomiony co najmniej dwa dni przed dniem wyborów.
- Zgodnie z prawem federalnym i stanowym, osoby z niepełnosprawnościami mają prawo do pomocy przy rejestracji wyborców, dostępie do lokali wyborczych oraz pomocy przy oddawaniu głosu. Jeśli masz niepełnosprawność i uważasz, że odmówiono Ci prawa do pomocy podczas głosowania lub rejestracji wyborczej, zadzwoń pod numer 311.

Red. KR

HOCHUL vs BLAKEMAN. Kto będzie nowym gubernatorem?

Według najnowszych sondaży przedwyborczych, kandydatka Partii Demokratycznej Kathy Hochul pozostaje faworytką w wyścigu o fotel gubernatora stanu Nowy Jork. Urzędująca gubernator w badaniach zbiera większe poparcie niż jej rywal z Partii Republikańskiej, Bruce Blakeman. Przedstawiamy sylwetki kandydatów.

Kathy Hochul jest liderem sondaży przed wyborami na gubernatora stanu Nowy Jork. Poparcie dla kandydatki Partii Demokratycznej jest – w zależności od konkretnego badania – większe o kilka, a nawet kilkanaście punktów procentowych od poparcia dla Bruce'a Blakemana.

FACEBOOK.COM / KATHY HOCHUL

KATHLEEN MARY HOCHUL

Data urodzenia:
27 sierpnia 1958 r.

Miejsce urodzenia:
Buffalo, New York

Hochul jest katoliczką. Ma męża Williama oraz dwójkę dzieci – Williama i Caitlin.

Warto jednak pamiętać, że sondażownie zastrzegają, iż badania są obarczone marginesem błędu, który sprawia, że choć Hochul pozostaje zdecydowaną faworytką, to o ostateczne zwycięstwo będzie musiała walczyć do samego końca.

PIERWSZA KOBIETA-GUBERNATOR

Kathy Hochul ma 68 lat i jest pierwszą kobietą-gubernatorem w historii stanu Nowy Jork. Obecnie jest kandydatką Partii Demokratycznej na to samo stanowisko.

Urodziła się w Buffalo, NY. Ukończyła Syracuse University i Catholic University of America Columbus School of Law. Pracowała w radach miasta i hrabstwa, a następnie w maju 2011 roku wygrała wybory uzupełniające z udziałem czterech kandydatów w 26. okręgu kongresowym stanu Nowy Jork, zostając pierwszą Demokratką reprezentującą ten okręg od 40 lat. W Izbie Reprezentantów zasiadała od 2011 do 2013 roku. W wyborach na gubernatora Nowego Jorku w 2014 roku urzędujący gubernator Andrew Cuomo wybrał Hochul na swoją kandydatkę na wiceprezydenta; po ich zwycięstwie Hochul została zaprzysiężona na stanowisko wicegubernatora. Cuomo i Hochul zostali ponownie wybrani w 2018 roku.

Kathy Hochul objęła urząd gubernatora Nowego Jorku 24 sierpnia 2021 roku, po tym jak Cuomo zrezygnował ze stanowiska w związku z oskarżeniami o molestowanie seksualne. Wygrała pełną kadencję w 2022 roku, pokonując kandydata Republikanów i kongresmena Lee Zeldina.

SZEF „DEMOKRATYCZNEGO" HRABSTWA

Bruce Blakeman ma 71 lat i jest kandydatem Partii Republikańskiej na gubernatora stanu Nowy Jork.

Pochodzi z hrabstwa Nassau, a urodził się w Valley Stream, NY. Uczęszczał do Valley Stream Central High School. Uzyskał tytuł licencjata nauk politycznych i administracji państwowej na Arizona State University oraz tytuł doktora prawa w California Western School of Law. Podczas studiów pracował przy kampaniach politycznych Partii Republikańskiej i przez pewien czas był kierowcą byłej Pierwszej Damy Nancy Reagan. Blakeman posiada również certyfikat z zarządzania bezpieczeństwem wewnętrznym z Long Island University.

Po zdaniu egzaminu adwokackiego Blakeman został wspólnikiem w kancelarii prawnej swojego ojca. W czerwcu 2001 roku Blakeman został mianowany przez gubernatora Nowego Jorku George'a Patakiego komisarzem Zarządu Portu Nowego Jorku i New Jersey. Zajmował to stanowisko do 2009 roku.

Od 2021 roku Blakeman jest county executive (szefem władzy wykonawczej) w hrabstwie Nassau County. Jego zwycięstwo w wyborach w 2021 roku i reelekcja cztery lata później były szeroko komentowane z racji na to, że w Nassau County zarejestrowanych jest o 100 000 więcej Demokratów niż Republikanów.

Red. KR

FACEBOOK.COM / BRUCE BLAKEMAN FOR GOVERNOR – MAKE NEW YORK AFFORDABLE

BRUCE ARTHUR BLAKEMAN

Data urodzenia:
2 października 1955 r.

Miejsce urodzenia:
Valley Stream, New York

Blakeman należy do Jewish Center of Atlantic Beach. Ma żonę Segal. Wcześniej był żonaty z Nancy Shevell, obecną żoną Paula McCartneya, byłego członka zespołu The Beatles. Ma syna i dwójkę pasierbów.

POLONIA

ODESZLI OD NAS W OSTATNIM ROKU

Święto Zmarłych oraz Dzień Zaduszny to czas, który skłania nas do refleksji i zadumy, do refleksji nad przemijaniem i upływem czasu. To także szczególna okazja do wspomnień i powrotu myślami do osób, których już nie ma wśród nas. W tym artykule wracamy do znanych postaci i działaczy polonijnych, którzy mieli wpływ na to co przez wiele lat działo się w naszym środowisku, a którzy odeszli od nas w ciągu ostatniego roku, od ubiegłorocznego Dnia Wszystkich Świętych.

Lillian Marietta Cyran - Była polonijną działaczką oraz współzałożycielką stowarzyszeń Marie Skłodowska-Curie Professional Women's Association i Polish American Teachers Association. Zmarła 17 listopada 2025 roku mając 100 lat.

ARCHIWUM

Urodziła się 10 stycznia 1925 roku na Upper East Side na Manhattanie i była najmłodszą z trzech córek polskich imigrantów Michała i Marii Cecylii Jaroszów. Uczęszczała do lokalnych szkół publicznych w Nowym Jorku i lubiła szkolne kluby tańca nowoczesnego. Była absolwentką Hunter College, gdzie zdobyła licencjat z pedagogiki, a następnie uzyskała tytuł magistra na City University of New York. W 1954 roku wyszła za mąż za Michaela Cyrana. W 1959 roku ich rodzina przeniosła się na Maspeth. Była zatrudniona w nowojorskim systemie szkół publicznych jako nauczycielka i pracowała w szkole podstawowej na Greenpoincie aż do 1985 roku, gdy przeszła na emeryturę. Od czasów studenckich uwielbiała taniec współczesny, a w późniejszych latach także taniec ludowy. Kochała przyrodę, wędrówki, przebywanie na świeżym powietrzu i lubiła spędzać czas ze swoimi czterema synami i wnukami. Była dumna ze swojego polskiego dziedzictwa i przez całe życie pełniła ważne funkcje w polonijnych organizacjach kulturalnych, a zwłaszcza w stowarzyszeniach Marie Skłodowska-Curie Professional Women's Association oraz Polish American Teachers Association, których była współzałożycielką. Miała ciepłą, aktywną osobowość i była znana ze swojej hojności oraz chęci pomagania innym. Lillian Marietta Cyran spoczęła na St. John's Cemetery na Middle Village, na Queensie.

Michał Urbaniak - Był legendą i ikoną jazzu, polskim artystą o światowej sławie. Zmarł 20 grudnia 2025 roku w Warszawie, lecz bardzo dużą część swojego życia spędził w Nowym Jorku. Przeżył 82 lata; urodził się 22 stycznia. Światową renomę zdobył dzięki współpracy z Milesem Davisem przy jego płycie "Tutu" nagranej w 1985 roku, a także późniejszym koncertom z tym legendarnym jazzmanem. Michał Urbaniak, to skrzypek, saksofonista, aranżer i kompozytor, który znany jest także jako współtwórca i kreator muzyki fusion łączącej rock z jazzem, do którego później dodał także rap i hip-hop. Nagrał kilkadziesiąt autorskich płyt, jest również twórcą muzyki do filmów i spektakli teatralnych. Wśród artystów, z którymi grał i współpracował - prócz Milesa Davisa - znalazły się także inne sławy jazzu, jak: Quincy Jones, Freddie Hubbard, Elvin Jones, Herbie Hancock, Chick Corea, George Benson, Billy Cobham, Wayne Shorter, Marcus Miller, Stephane Grappelli, Joe Zawinul, Ron Carter, Kenny Barron, Buster Williams oraz Mike Flythe. Koncertował w słynnych klubach jazzowych, m.in. w Blue Note, Village Vanguard, Sweet Basil oraz w prestiżowych salach koncertowych, takich jak Carnegie Hall, Beacon Theatre, czy Avery Fisher Hall. Grał również na najważniejszych światowych festiwalach, a w 1971 roku zdobył Grand Prix Festiwalu w Montreaux dla najlepszego solisty. Był wielokrotnie nagradzany i honorowany. W 1992 roku

WOJTEK KUBIK

jego nazwisko znalazło się wśród gwiazd jazzu na pierwszym miejscu w pięciu kategoriach rankingu opiniotwórczego magazynu "Down Beat". W 2016 roku otrzymał Złotego Fryderyka za całokształt działalności muzycznej, a w 2020 roku został odznaczony Złotym Medalem "Zasłużony Kulturze Gloria Artis". Od 2024 roku zmagał się z różnymi chorobami i powikłaniami zdrowotnymi. Zmarł miesiąc przed swoimi 83. urodzinami. Został pochowany w Alei Zasłużonych na Powązkach Wojskowych w Warszawie.

Krzysztof Nowak - Był polonijnym działaczem, adwokatem i współzałożycielem oraz wieloletnim prezesem Komitetu Pamięci Zbrodni Katyńskiej w Jersey City. Zmarł 2 stycznia 2026 roku, w wieku 74 lat.

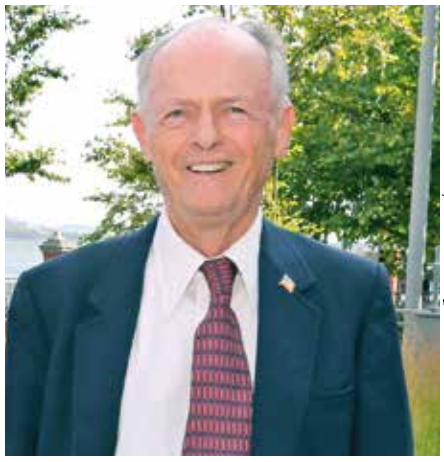

WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

Urodził się 29 grudnia 1951 roku w Warszawie, skąd w 1965 roku wraz z rodzicami wyemigrował do Stanów Zjednoczonych. Jego ojciec był żołnierzem Armii Krajowej i powstańcem warszawskim. Krzysztof Nowak ukończył Uniwersytet Rutgersa po czym prowadził kancelarię prawną w Old Bridge w New Jersey. Należał do wielu organizacji polonijnych, sprawując m.in. funkcję dyrektora w wydziale KPA w New Jersey. Działał również w organizacji "Sokołów" oraz był aktywnym i zaangażowanym członkiem John Birch Society. Prowadził też obsługę prawną związaną z utworzeniem Komitetu Pamięci Zbrodni Katyńskiej, a następnie koordynował formalności dotyczące lokalizacji i budowy pomnika Katyń 1940 autorstwa Andrzeja Pityńskiego, który został odsłonięty w kwietniu 1991 roku. Przez wiele lat, aż do śmierci, pełnił funkcję prezesa tego komitetu. Organizował również uroczystości rocznicowe oraz inne wydarzenia przy pomniku Katyń 1940. Od wielu lat zmagał się z chorobą nowotworową i ostatecznie przegrał tę walkę. Spoczął na cmentarzu w Amerykańskiej Częstochowie, w Doylestown, w stanie Pensylwania.

Irene Krulewski - Była polonijną działaczką oraz współzałożycielką stowarzyszenia Marie Skłodowska-Curie Professional Women's Association. Zmarła 13 stycznia 2026 roku w wieku 95 lat. Urodziła się i wychowała na Greenpoincie, gdzie uczęszczała do St. Cyril & Methodius Elementary School. Była także modelką w Grace Downs. Natomiast karierę zawodową rozpoczęła jako krawcowa, szyjąc suknie ślubne dla Bridal Shop i Vogue-Butterick Patterns. Uwielbiała to robić do tego stopnia, że uszyła także suknię na swój ślub z Johnem, którego poznała podczas tańca. Po ślubie przeprowadzili się do Park Slope, a później do Dyker Heights na Brooklynie. Jednak jej dążenie do edukacji było tak silne, że będąc mężatką i wychowując troje dzieci, zaczęła naukę w wieczorowym college'u Fashion Arts New City High School, po ukończeniu

ARCHIWUM MARII BIELSKIEJ

którego była tam wykładowczynią, a ostatecznie została dziekanem ds. studentów oraz doradcą Junior and Senior Honor Societies. Jest przykładem prawdziwej Amerykanki polskiego pochodzenia, która zawsze pielęgnowała swoje polskie dziedzictwo kulturowe. Przez osiem kadencji była prezesem stowarzyszenia American Polish Hi-Hatters Ladies Auxiliary, a także członkiem Polish American Teachers Association, gdzie również pełniła funk-

cję prezesa. Podobnie było w Marie Skłodowska-Curie Professional Women's Association, organizacji, której celem jest jest działalność charytatywna i edukacyjna, wspieranie rozwoju kulturalnego, społecznego i gospodarczego swoich członków, krzewienie patriotyzmu oraz utrzymywanie wysokich standardów uczciwości i honoru. Irene Krulewski zostanie zapamiętana jako ciepła i troskliwa osoba, zawsze chętna do pomocy. Była też energiczna i miała zdecydowane poglądy. Rodzina zawsze była dla niej najważniejsza i uwielbiała spędzać z nią czas. Spoczęła na St. Charles Cemetery na Long Island.

Czesław Gieniewski - Był sybirakiem i weteranem wojennym. Zmarł 7 lutego 2026 roku mając prawie 102 lata. Urodził się 21 marca 1924 roku.

ARCHIWUM RODZINNE

Jako nastolatek wraz z rodziną został zesłany na Syberię. Później trafił do formującej się armii gen. Władysława Andersa. Został przydzielony do 7. Samodzielnego Pułku Artylerii Przeciwpancernej. Wraz z nim uczestniczył w walkach w Afryce, a także w bitwie o Monte Cassino, Ankonę i Bolonię. Brał udział we wszystkich walkach 2. Korpusu Polskiego z Niemcami. Po wojnie kontynuował naukę we Włoszech, Anglii i Stanach Zjednoczonych. W Anglii poślubił Krystynę Gottównę, kulturalną i wyedukowaną sybiraczkę, która podobnie jak on była dzieckiem żołnierza Legionów Piłsudskiego i żołnierzem 2. Korpusu Polskiego. Na początku 1950 roku przybyli do Stanów Zjednoczonych, gdzie miał on zapewnione zatrudnienie w Central Laboratory Celanese Corporation w Summit, NJ. W 1958 roku podjął pracę w słynnym Bell Atlantic Laboratory w Murray Hill, NJ jako Research Engineer. Przepracował tam 33 lata, aż do odejścia na emeryturę. Czesław Gieniewski spoczął w Amerykańskiej Częstochowie w Doylestown, w Pensylwanii.

Jerzy Karol Malewicz - Był jednym z ostatnich uczestników Powstania Warszawskiego mieszkających na Wschodnim Wybrzeżu Stanów Zjednoczonych. Zmarł 23 marca 2026 roku w wieku 97 lat. Urodził się 4 października 1928 roku w Sierpcu.

WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

Miał niespełna 16 lat gdy z butelką benzyny poszedł walczyć o wolną Warszawę. W trakcie walki o Stare Miasto odniósł ciężkie rany głowy (miał przestrzelony hełm) oraz obu nóg i lewej ręki. Co najmniej czterokrotnie - zarówno w trakcie powstania jak i po jego zakończeniu - udało mu się "uciec przed śmiercią". Po wojnie związał swoje życie z inżynierią w dziedzinie elektroniki, pracując dla międzynarodowych firm. Pozostał wierny wartościom, które ukształtowały jego życie. W 1965 roku wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, gdzie - z dwuletnią przerwą - mieszkał aż do śmierci. Za swoje zasługi i bohaterską postawę podczas Powstania Warszawskiego oraz zaangażowanie w zachowanie pamięci historycznej Polski został odznaczony: Krzyżem Walecznych, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska Polskiego, Odznaką Weterana Walk o Niepodległość Ojczyzny, Odznaką Grunwaldu oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Był dumnym weteranem drugiej wojny światowej posiadającym stopień starszego sierżanta i korzystającym ze wszystkich przywilejów przysługujących amerykańskim weteranom. Nawet tablica rejestracyjna jego samochodu – 44JKM Veteran – odzwierciedlała jego przywiązanie do służby wojskowej. Do ostatnich dni swojego życia chętnie wspominał Powstanie Warszawskie, o którym często i bardzo szczegółowo opowiadał. Poza tym ściśle współpracował z Muzeum Powstania Warszawskiego i zabiegał o upamiętnienie w Sierpcu swojego ojca – dr. Stanisława Malewicza – ofiary zbrodni katyńskiej. Był człowiekiem o silnych przekonaniach i wyrazistej osobowości – zdeterminowanym, zdyscyplinowanym i niezachwianym w swoich poglądach. Jerzy Karol Malewicz spoczął w Panteonie Żołnierzy Polski Walczącej na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

Jan Wiśniewski - Znany był w polonijnym środowisku jako menedżer kilku polskich artystów, a w szczególności Czesława Niemena oraz Ireny Jarockiej. Zmarł w domu, jednak mieszkał samotnie, więc nie jest znana dokładna data jego śmierci. Najprawdopodobniej odszedł w nocy z 12 na 13 marca 2026 roku. Przeżył niecałe 72 lata; urodził się 24 czerwca 1954 roku. Jako były impresario muzyczny był "chodzącą encyklopedią" jeśli chodzi o wiadomości na temat polskiego show-biznesu z lat 80. i 90. Często pojawia się w nieistniejących już polonijnych rozgłośniach - Polskim Radiu Rytm i Polskim Radiu 910 AM - gdzie chętnie opowiadał o różnych artystach, ich trasach koncertowych, życiu pozaestradowym, a także anegdotach z nimi związanymi. Do Stanów Zjednoczonych w 1988 roku, w wieku 33 lat. Niestety był osobą bardzo schorowaną. W 1998 roku przeszedł zawał serca, a podczas leczenia w szpitalu doznał kolejnych komplikacji zdrowotnych. Po operacji na otwartym sercu zaczął mieć problemy z nerkami, po czym jedna z nich przestała funkcjonować, przez co musiał korzystać z dializ. Po około dziesięciu latach oczekiwania na transplantację miał wszczepioną zdrową nerkę, którą jego organizm odrzucił w czasie pandemii, tuż po przyjęciu szczepionki. Mimo

ARCHIWUM MARII COTA/PUŁAWSKIEJ

swoich problemów zdrowotnych był jednak niesamowicie pozytywnie nastawiony do życia i cieszył się każdym kolejnym dniem. Chętnie wracał wspomnieniami do czasu gdy był menedżerem Ireny Jarockiej i Czesława Niemena oraz kilku innych artystów. Dzielił się tym opowieściami ponieważ był to dla niego najszczęśliwszy i najpiękniejszy okres życia.

Dr inż. Janusz Romański - Był znanym polonijnym działaczem i społecznikiem oraz komendantem Okręgu 10. Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce oraz członkiem Zarządu Głównego SWAP, a także honorowym prezesem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich "Polonia Technica" i Honorowym Wielkim Marszałkiem Parady Pułaskiego 2025. Przez wiele lat współpracował

WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

również z "Nowym Dziennikiem", gdzie publikował swoje artykuły. Jako że mieszkał samotnie i zmarł w domu, to nie jest znana dokładna data jego śmierci. Policja o jego odejściu poinformowała 7 lipca 2026 roku. Dr inż. Janusz Romański prócz wspomnianych wcześniej organizacji działał i należał także do innych ważnych polonijnych instytucji, m.in. do: Fundacji Kościuszkowskiej, Kongresu Polonii Amerykańskiej (Okręg Wschodniej Pensylwanii), Instytutu Józefa Piłsudskiego, Polskiego Instytutu Naukowego PIASA, Towarzystwa Dziedzictwa Filadelfii i Centrum Kultury Polsko-Amerykańskiej. Poza tym był specjalistą w dziedzinie inżynierii materiałowej. Przez ponad 45 lat poświęcał się pracy dydaktycznej i badawczej na różnych uniwersytetach, w tym na Politechnice Gdańskiej, Drexel University w Filadelfii, PA, oraz Widener University w Chester, PA. Opublikował ponad 60 artykułów w renomowanych czasopismach naukowych oraz prezentował je na licznych konferencjach i seminariach. Jego artykuły popularno-naukowe, a także liczne relacje z polonijnych wydarzeń publikował również w "Nowym Dzienniku". Za zaangażowanie i działalność społeczną i naukową otrzymał wiele różnych wyróżnień i odznaczeń. W 2024 roku został uhonorowany tytułem Wybitnego Polaka w USA w kategorii nauka. W roku ubiegłym pełnił funkcję Honorowego Wielkiego Marszałka Parady Pułaskiego. Miał wszystkie odznaczenia SWAP

dokończenie na stronie 10

dokończenie ze strony 9

na czele z Mieczami Hallerowskimi. Ukoronowaniem jego działalności był Krzyż Komandorski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej przyznany i wręczony w ub. r. przez prezydenta Karola Nawrockiego.

Danuta Szlajmer - Podczas Powstania Warszawskiego była sanitariuszką i łączniczką Szarych Szeregów. Zmarła 21 sierpnia w Warszawie, gdzie spędziła ostatnie miesiące swojego życia. Urodziła się 19 sierpnia 1927 roku w Chełmcach na Kujawach. Odeszła tuż po swoich 99. urodzinach. Przez ponad 50 lat mieszkała w Nowym Jorku, gdzie pełniła funkcję honorowego komendanta Placówki 123 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. Posiadała stopień porucznika. Po wybuchu drugiej wojny światowej pani Danuta - jako nastolatka - uczęszczała na tajne komplety oraz czynnie działała w Szarych Szeregach przygotowując się do roli łączniczki i sanitariuszki. Używała wówczas pseudonimu Siódemka. Jej rodzice również prowadzili działalność konspiracyjną, a przede wszystkim ukrywali Żydów,

WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

za co po wielu latach i długich staraniach córki oraz jej męża otrzymali tytuł i medal "Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata". W chwili wybuchu Powstania Warszawskiego pani Danuta została włączona do Batalionu "Kilińskiego", z którym uczestniczyła m.in. w walce o PAST-ę. Miała wówczas niespełna 17 lat. Po kapitulacji i złożeniu broni początkowo trafiła do obozu w Ożarowie, później do obozu jenieckiego w Lamsdorfie (Stalag 344), po czym została przewieziona do obozu pracy w Muhlbergu. Po wyzwoleniu przez Amerykanów powróciła do Warszawy, gdzie od 1946 roku wraz z rodzicami prowadziła fotoplastikon, który obecnie jest częścią Muzeum Powstania Warszawskiego. Za swoją działalność niepodległościową została wyróżniona: Krzyżem Walecznych, Krzyżem Armii Krajowej, Warszawskim Krzyżem Powstańczym oraz Medalem "Pro Patria". Posiadała stopień porucznika.

Ryszard Maks - Zmarł 27 czerwca 2026 roku mając 77 lat. Był polonijnym działaczem związanym głównie z parafią św. Krzyża na Maspeth, gdzie udzielał się zarówno w służbie kościelnej jak i przy różnych polonijnych imprezach tam organizowanych. We wrześniu 2010 roku wraz z kilkoma myśliwymi powołał do życia koło łowieckiego Saint Hubert Hunting and Fishing Club działające również przy kościele św. Krzyża na Maspeth. Od 2013 roku, przez wiele lat, pełnił w nim funkcję prezesa. Organizacja ta często pomagała przy różnych parafialnych pracach oraz pełniła funkcję reprezentacyjną podczas ważnych uroczystości patriotycznych i kościelnych w środowisku polonijnym. Był bardzo zżyty ze społecznością skupioną wokół polskiej parafii na Maspeth. Zawsze był gotowy do pomocy każdej potrzebującej osobie. Był szczery i bezpośredni, nawet w ostatnich latach, gdy był mocno schorowany i często brakowało mu sił. Był osobą bardzo otwartą i nie bał się wyrażać swojej opinii oraz zdania. Ryszard Maks spoczął na Calvary Cemetery na Queensie.

Wojtek Maślanka

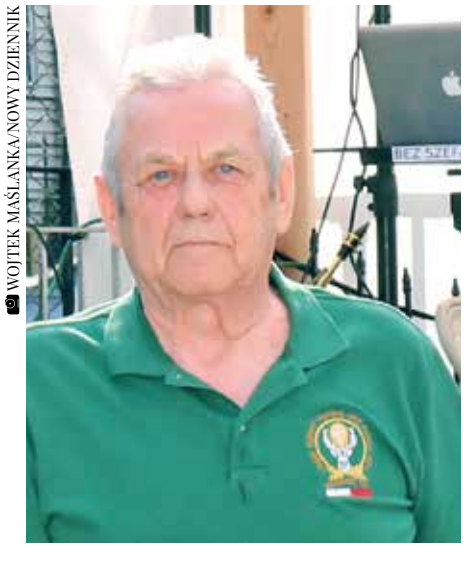

WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

Polski Dom Narodowy i Placówka 123 SWAP
serdecznie zapraszają na wspólne obchody
Święta Niepodległości
które odbędą się 8 listopada, 2026 roku

10:30 Uroczysta Msza Święta w Kościele św. Stanisława Kostki
607 Humboldt St, Brooklyn NY 11222

12:00 Akademia w Polskim Domu Narodowym
261 Driggs Ave, Brooklyn NY 11222

Woda – największy sprzymierzeniec człowieka

Woda jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania organizmu. Uczestniczy w regulacji temperatury ciała, transporcie składników odżywczych, trawieniu i usuwaniu produktów przemiany materii. Choć wszyscy wiemy, że należy regularnie pić, nie każdy zdaje sobie sprawę, ile płynów rzeczywiście potrzebujemy.

Przyjmuje się, że dorosła kobieta powinna spożywać około 2 litrów wody dziennie, a mężczyzna około 2,5 litra. Warto jednak pamiętać, że zalecenia te dotyczą całkowitej ilości wody dostarczanej organizmowi, również tej zawartej w pożywieniu. Zupy, owoce i warzywa także pomagają zaspokoić zapotrzebowanie na płyny.

Nie istnieje jedna uniwersalna norma odpowiednia dla każdego. Ilość potrzebnej wody zależy między innymi od masy ciała, wieku, aktywności fizycznej, temperatury otoczenia oraz stanu zdrowia. Podczas upałów, intensywnego wysiłku czy gorączki zapotrzebowanie na płyny wzrasta. Nie oznacza to jednak wcale, że w zimniejszych miesiącach możemy znacząco obniżyć ilość przyjmowanych płynów – woda jest nam naprawdę niezbędna i należy pić ją przez cały rok. Warto

DREAMSTIME

Warto wyrobić sobie nawyk codziennego picia wody

też zaznaczyć, że więcej wody mogą potrzebować również kobiety w ciąży i karmiące piersią.

Czy trzeba wypijać osiem szklanek wody dziennie? To popularna zasada, która może być pomocnym punktem odniesienia, ale nie należy traktować jej jako sztywnego wymogu. Dobrym sposobem na utrzymanie odpowiedniego nawodnienia jest picie regularnie, w ciągu całego dnia, zamiast wypijania dużych ilości naraz. Warto też obserwować kolor moczu – jasnożółty zazwyczaj świadczy o prawidłowym nawodnieniu, choć wpływają na niego również niektóre pokarmy i witaminy. Najlepiej wybierać przede wszystkim wodę – ważne jednak, by była dobrej jakości. Niesłodzona herbata również może być źródłem płynów. Warto natomiast ograniczać słodzone napoje, które dostarczają dużych ilości cukru.

Należy pamiętać, że nadmiar wody również może być szkodliwy, zwłaszcza gdy wypija się ją bardzo szybko. Osoby z niektórymi chorobami nerek lub serca powinny skonsultować zalecaną ilość płynów z lekarzem.

Najważniejsza zasada jest prosta: pijmy regularnie, dostosowując ilość płynów do potrzeb organizmu, pogody i codziennej aktywności.

redakcja

POLONIA

Podwójny jubileusz u św. Stanisława Kostki na Greenpoincie

Okolicznościowa msza św. uświetniła jubileusz 130-lecia istnienia parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie oraz 300-lecia kanonizacji jej patrona. Z tej okazji w świątyni zainstalowano oraz poświęcono ikonę z jego podobizną ufundowaną przez Elżbietę i Dariusza Knapików.

Jubileuszowa, uroczysta msza św. została odprawiona w niedzielę, 25 października. Przewodniczył jej bp Robert Chrząszcz, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej i zarazem biskup pomocniczy Archidiecezji Krakowskiej. Towarzyszyli mu ks. Marek Sobczak, prowincjał Zgromadzenia Księży Misjonarzy św. Wincentego a Paulo Prowincji Nowej Anglii i zarazem były wieloletni proboszcz parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie oraz jej obecny proboszcz ks. Grzegorz Markulak, a także kilku księży z polonijnych parafii. W trakcie rocznicowej mszy św. dziękowano Bogu za 130 lat istnienia tej polskiej oraz 300-lecie kanonizacji św. Stanisława Kostki. Modlono się także za tych, którzy budowali tę świątynię, tworzyli jej historię oraz sprawili, że przerwała i rozwija się do dnia dzisiejszego. Jubileuszowe nabożeństwo pięknym śpiewem uatrakcyjnił chór Hejnał pod dyrekcją Łukasza Plisia.

Okolicznościowe kazanie wygłosił bp Robert Chrząszcz, który przytaczając kilkakrotne słowa z czytanej wcześniej Ewangelii odniósł się do obchodzonego właśnie jubileuszu. "Parafia św. Stanisława Kostki przez 130 lat była ważnym miejscem dla kolejnych pokoleń Polonii na Greenpoincie, miejscem modlitwy, spotkania, polskiego języka, tradycji i więzi z ojczyzną. I choć sam Greenpoint przez te dziesięciolecia się zmieniał, wspólnota nadal pozostaje żywa" - podkreślił kapłan. Zwrócił też uwagę, że jubileusze mają to do siebie, że skłaniają do spojrzenia wstecz, do wspomnień związanych - w tym przypadku - z kapłanami i wiernymi tworzącymi przez lata tę parafię. "Dobrze że o nich pamiętamy i zapraszamy tu tych, którzy żyją. Trzeba być wdzięcznym - zaznaczył duchowny. Dodał również, że "Ewangelia dzisiejszego dnia nie pozwala zatrzymać się nam na przeszłości". Zwrócił też uwagę na to, że jubileusz nie może skłaniać się tylko do świętowania tego co było, tylko jest pytaniem o to co będzie w przyszłości, za 20, 30 czy też 50 lat. Stwierdził, że ważnym wyzwaniem i zadaniem jest stworzenie w tej świątyni miejsca, w którym kolejne pokolenia będą mogły spotykać się z Jezusem. "To jest zadanie dla tej wspólnoty na następne lata - podkreślił bp Robert Chrząszcz. - Dlatego z wielką radością patrzę na pierwsze ławki, gdzie widzę ministrantów oraz dzieci, które są też między wami w całym kościele. To jest przyszłość tej parafii" - dodał z dumą. Zaznaczył też, że po 130 latach jej istnienia możemy podziękować za kapłanów, wiernych, nauczycieli, organistów i chórzystów, za organizacje polonijne oraz za wszystkich, którzy jej ofiarowali swój czas, modlitwę, pieniądze i serce, a także wspominać tych, którzy odeszli do wieczności. Podkreślił, że możemy być dumni z historii tej wspólnoty, jednak zwrócił uwagę, że najpiękniejszym zdaniem z tego jubileuszu powinny pozostać słowa Jezusa z czytanej wcześniej Ewangelii - "Dziś muszę się zatrzymać w Twoim domu".

"Niech więc Chrystus nadal zatrzymuje się tutaj na Greenpoincie, niech zatrzymuje się w tym kościele, w naszych rodzinach, niech zatrzymuje się przy człowieku, który jest bardzo blisko Boga i tym, który patrzy na niego z daleka" - mówił delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. "Módlmy się, aby za kolejne lata ktoś kiedyś mógł powiedzieć o tej parafii coś znacznie ważniejszego niż to, że przetrwała, zachowała tradycję i piękną historię - podkreślił. - Oby ten dom istniał przez następne pokolenia. Dlatego tu jesteśmy i o to pewne wszyscy wspólnie się modlimy. A jak to będzie wyglądało, to zależy tylko od nas i tego co zrobimy" - zaznaczył na zakończenie bp Robert Chrząszcz.

Za to piękne kazanie oraz odprawioną Eucharystię, słowa podziękowania skierowane w stronę biskupa pomocniczego Archidiecezji Krakowskiej przekazał ks. Marek Sobczak, prowincjał Zgromadzenia Księży Misjonarzy św. Wincentego a Paulo Prowincji Nowej Anglii. Były proboszcz parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie podziękował mu także za uświetnienie swoją obecnością jubileuszowej mszy

ZOSIA ŻELESKA-BOBROWSKI

Jubileuszową mszę św. koncelebrował bp Robert Chrząszcz (trzeci z lewej), a towarzyszyli mu: ks. Marek Sobczak (drugi z lewej), prowincjał Zgromadzenia Księży Misjonarzy św. Wincentego a Paulo Prowincji Nowej Anglii, ks. Grzegorz Markulak, proboszcz parafii św. Stanisława Kostki (pierwszy z lewej) oraz kilku księży z polonijnych parafii

Głównym celebransem jubileuszowej mszy św. był bp Robert Chrząszcz, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej

Bp Robert Chrząszcz pobłogosławił i poświęcił ikonę z podobizną św. Stanisława Kostki

św., moc Ducha Świętego i prawdziwą wiarę oraz mądrość głoszonego Słowa Bożego. Wyraził też wdzięczność kapłanom i wiernym za podtrzymywanie życia tej parafii. "Wy jesteście tą solą ziemi, światłością świata, która zachęca innych do szukania Chrystusa" - podkreślił ks. Marek Sobczak, cytując słowa Jezusa ze słynnego Kazania na Górze z Ewangelii wg. św. Mateusza. Z kolei bp Robert Chrząszcz przekazał słowa podziękowania za zaproszenie i możliwość uczestniczenia w tym wyjątkowym i bardzo pięknym, podwójnym jubileuszu na Greenpoincie.

Pod koniec mszy św. została poświęcona ikona św. Stanisława Kostki podarowana dla świątyni noszącej jego imię przez parafian - Elżbietę i Dariusza Knapików. "Niech ta ikona stanie się dla naszej wspólnoty znakiem wdzięczności za minione 130 lat, umocnieniem w teraźniejszości i nadzieją na przyszłość. Niech kolejne pokolenia za wstawiennictwem naszego patrona wzrastają w świętości i pozostają wierne Ewangelii" - powiedział podczas ceremonii poświęcenia ikony, zainstalowanej w prawej bocznej nawie kościoła bp Robert Chrząszcz, po czym uczestnikom mszy św. udzielił okolicznościowego błogosławieństwa kończącego jubileuszowe nabożeństwo.

W jubileuszowej mszy św. uczestniczyło wielu parafian kościoła św. Stanisława Kostki

***

Początki działalności parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie sięgają 1896 roku, kiedy Polacy osiedlający się na Brooklynie tworzyli własne instytucje religijne i oświatowe. Według archiwum diecezji brooklyńskiej w latach 1896–1898 wspólnotę obsługiwano z parafii św. Kazimierza, a w 1898 roku jej proboszczem został ks. Leo Wysiecki. Obecne parafia skupia około 400 zarejestrowanych rodzin, a w niedzielnych mszach uczestniczy łącznie około 1200 osób. Pozostaje też miejscem uroczystości religijnych i patriotycznych, m.in. mszy z okazji Dnia Flagi, rocznicy Konstytucji 3 maja, Święta Niepodległości czy rocznicy męczeńskiej śmierci ks. Jerzego Popiełuszki oraz rocznic związanych ze św. Janem Pawłem II. W kościele tym gościło wiele znamienitych osób, m.in.: 1 marca 1916 roku pojawił się tam Ignacy Jan Paderewski, 29 września 1969 roku wizytował arcybiskup krakowski Karol Wojtyła. Świątynię tę odwiedził także Prymas Polski kardynał Józef Glemp oraz prezydenci: Lech Wałęsa, Lech Kaczyński, Andrzej Duda, a w tym roku Karol Nawrocki.

Wojtek Maślanka

Jubileuszową mszę św. pięknym śpiewem uatrakcyjnił chór Hejnał pod dyrekcją Łukasza Plisia (pierwszy z lewej)

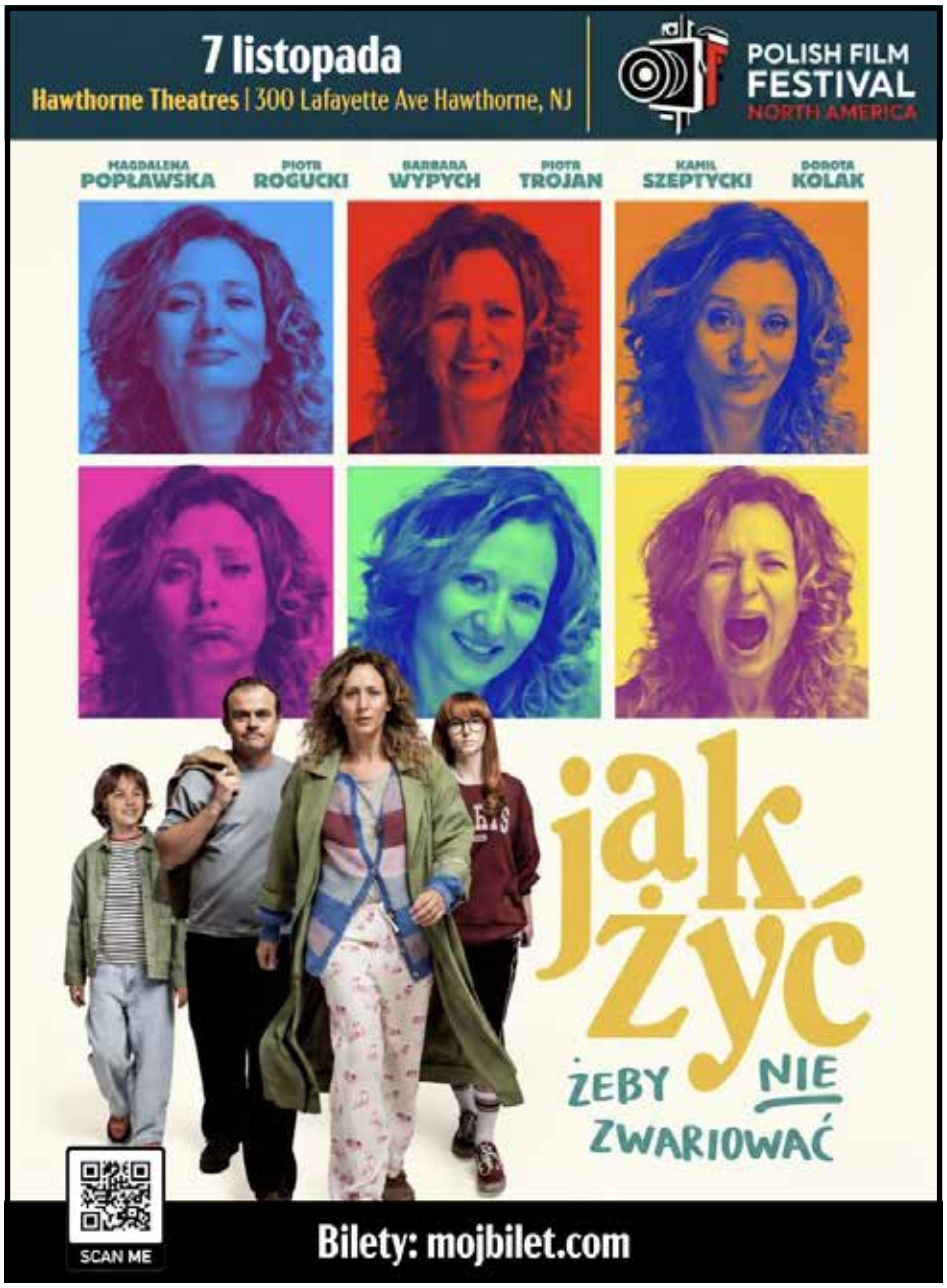

FELIETON

Modlitwa, kamera, wybory

„A picture is worth a thousand words" – obraz jest wart tysiąca słów. Dziennikarze i politycy znają tę zasadę doskonale. W kampanii wyborczej zdjęcie potrafi powiedzieć więcej niż godzinne przemówienie, a fotografia prezydenta otoczonego modlącymi się biskupami może wywołać wrażenie, którego nie da się później łatwo skorygować żadnym komunikatem.

PAP/EPA/SHAWN THEW

Zdjęcie prezydenta w otoczeniu biskupów pojawiło się w internecie bez wiedzy duchownych

Przekonało się o tym dwunastu amerykańskich biskupów katolickich, którzy 22 października pojawili się w Białym Domu. Rozmawiali z przedstawicielami administracji Donalda Trumpa o sprawach, które z punktu widzenia Kościoła trudno uznać za błahe: polityce imigracyjnej, wizach dla zagranicznych duchownych, ochronie życia, leczeniu niepłodności czy wsparciu dla szkolnictwa prywatnego. Później zostali zaproszeni do Gabinetu Owalnego, ustawili się za prezydentem i modlili się nad nim.

I właśnie wtedy zaczęła się polityka. Zdjęcia oraz krótki film niemal natychmiast trafiły do internetu – na niespełna dwa tygodnie przed wyborami do Kongresu. Arcybiskup Milwaukee Jeffrey Grob twierdzi, że uczestnikom przedstawiono spotkanie jako prywatną rozmowę, z możliwością prywatnej modlitwy z prezydentem. Według jego relacji biskupi nie wiedzieli, że nagrywany jest film, ani nie wyrażali zgody na jego publiczne rozpowszechnienie.

Abp Grob później przeprosił wiernych i napisał, że modlitwa została wykorzystana jako polityczne *photo opportunity*. Biskup Des Moines William Joensen mówił jeszcze ostrzej o wykorzystaniu spotkania do celów partyjnych. Czy biskupi rzeczywiście zostali wciągnięci w pułapkę? Odpowiedź nie jest aż tak prosta.

MUR, KTÓREGO NIE MA – I KTÓRY JEDNAK ISTNIEJE

Amerykański „rozdział Kościoła od państwa" jest często przedstawiany bardziej kategorycznie, niż wynika to z samej konstytucji. Mur oddzielający religię od władzy świeckiej to historyczna metafora, nie dosłowny zapis ustawy zasadniczej. Pierwsza Poprawka mówi coś bardziej precyzyjnego: państwo nie może ustanowić religii ani zakazywać jej swobodnego praktykowania. Nie oznacza to bynajmniej wyrzucenia religii z życia publicznego. Pastor, rabin, imam, pop czy ksiądz mają takie samo prawo rozmawiać z prezydentem co przedstawiciel związku zawodowego, organizacji ekologicznej czy przemysłu samochodowego. Kościoły mogą zabierać głos w sprawach aborcji, migracji, ubóstwa, wojny czy kary śmierci.

Istnieje jednak granica. Organizacje religijne korzystające ze statusu podatkowego 501(c)(3) nie mogą bezpośrednio angażować się w kampanię na rzecz konkretnego kandydata ani przeciw niemu. Mogą natomiast mówić o problemach publicznych, edukować wyborców i mówić o własnych wartościach moralnych. Formalnie więc amerykański system nie nakazuje Kościołom milczenia. Oczekuje raczej, że nie staną się komitetami wyborczymi.

Tyle teoria. Praktyka jest znacznie bardziej skomplikowana. Religia od dawna odciska w USA wyraźne piętno na wyborach politycznych. W 2024 r. 81 proc. białych ewangelickich (ewangelikalnych) protestantów głosowało na Trumpa. I tu wyjaśnijmy: ci ostatni nie tworzą jednego Kościoła ani odrębnego wyznania. To szeroki nurt protestantyzmu, obejmujący przede wszystkim baptystów, zielonoświątkowców, część metodystów, prezbiterian i liczne wspólnoty bezwyznaniowe. Jego korzenie sięgają reformacji, purytanizmu i pietyzmu, a w Stanach Zjednoczonych szczególnie silnie ukształtowały go XVIII- i XIX-wieczne „Wielkie Przebudzenia" religijne oraz późniejsza tradycja masowych kampanii ewangelizacyjnych. Ewangelicy kładą nacisk na osobiste nawrócenie, autorytet Biblii i obowiązek aktywnego głoszenia wiary. W XX wieku nurt ten stał się również ważną siłą społeczną i polityczną, choć pozostaje wewnętrznie zróżnicowany i nie należy utożsamiać go z jednym konkretnym Kościołem ani z całym amerykańskim protestantyzmem.

Przed tegorocznymi wyborami do Kongresu biali protestanci i katolicy dalej skłaniają się ku kandydatom republikańskim, podczas gdy inne grupy religijne są bardziej podzielone albo preferują Demokratów. Katolicy jako całość są znacznie mniej jednolici niż ewangelicy – według danych Pew Research wśród zarejestrowanych katolickich wyborców republikanie i sympatycy GOP mają przewagę, ale daleko tu do politycznego monolitu. Rozdział Kościoła od państwa nie oznacza więc rozdziału religii od polityki. Tego zrobić się po prostu nie da.

Opinie publicystów "Nowego Dziennika", wyrażane w felietonach, są ich osobistymi poglądami, z którymi "Nowy Dziennik" się nie utożsamia

CO CHCIAŁ ZYSKAĆ BIAŁY DOM

Trudno o jednoznaczne wyjaśnienie, co dokładnie kierowało organizatorami październikowego spotkania. Biały Dom posiada przecież od 2025 r. własne Faith Office, którego oficjalnym zadaniem jest utrzymywanie kontaktów z organizacjami religijnymi i uwzględnianie ich postulatów przy tworzeniu polityki państwa.

Trudno jednak nie zauważyć politycznego przesłania obrazu dwunastu katolickich hierarchów pochylonych w modlitwie nad prezydentem na kilkanaście dni przed głosowaniem. Tym bardziej że gdy mleko się już rozlało rzeczniczka Białego Domu nie ograniczyła się do stwierdzenia, że prezydent spotyka się z przedstawicielami różnych środowisk religijnych. Oświadczyła, że „nigdy nie było lepszego prezydenta dla katolickich Amerykanów niż prezydent Trump", wskazując m.in. na jego działania w sprawie aborcji i wolności religijnej. To już język kampanii, nie dialogu między państwem a Kościołem.

Z punktu widzenia strategii politycznej zdjęcie niemal idealnie trafiło we właściwy czas i do potencjalnych adresatów. Nie trzeba było mówić: „biskupi popierają prezydenta". Wystarczyło pokazać obraz, który część odbiorców mogła właśnie tak odczytać.

SKĄD BISKUPI W BIAŁYM DOMU?

Sama obecność katolickich hierarchów w Białym Domu nie była z kolei niczym niezwykłym ani z definicji niewłaściwym. Biskupi mieli konkretne powody, by przyjąć zaproszenie i rozmawiać z administracją.

Amerykański Kościół katolicki znajduje się w poważnym sporze z administracją Trumpa, przede wszystkim w sprawie imigracji. Hierarchowie krytykują metody deportacji i zatrzymań migrantów, domagają się ochrony rodzin oraz dostępu duchownych do przetrzymywanych osób. Z drugiej strony w kwestiach aborcji, wolności religijnej czy części rozwiązań dotyczących szkolnictwa stanowisko administracji jest znacznie bliższe poglądom wielu katolickich biskupów.

Jeżeli przedstawiciel Kościoła może wejść do Białego Domu i próbować przekonać prezydenta do zmiany polityki wobec migrantów albo ułatwienia wjazdu zagranicznym księżom, trudno wymagać, by z tej możliwości rezygnował tylko dlatego, że z większością innych działań administracji się nie zgadza. Sam abp Grob tłumaczył, że właśnie dlatego przyjął zaproszenie. Uznał, iż skoro może zabrać głos w sprawach wpływających na życie ludzi, powinien spróbować.

Problem nie polegał więc na spotkaniu. Problemem okazała się jego scenografia. Arcybiskup Denver James Golka przyznał później, że choć początkowo oczekiwał prywatnej rozmowy, zdawał sobie sprawę, iż informacja o spotkaniu może zostać upubliczniona. Uznał jednak, że modlitwa za przywódców państwa należy do normalnych obowiązków chrześcijanina. I chyba właśnie tutaj leży sedno całej historii.

KOŚCIÓŁ PODZIELONY JAK AMERYKA

Katolicyzm amerykański przecina dziś ta sama linia polaryzacji, która przebiega przez całe społeczeństwo. Dla części wiernych najważniejszymi problemami politycznymi pozostają aborcja, rodzina, wolność religijna czy edukacja. Inni równie mocno akcentują godność migrantów, pomoc ubogim, sprzeciw wobec kary śmierci, politykę społeczną czy ograniczanie przemocy.

Problem zaczyna się wtedy, gdy

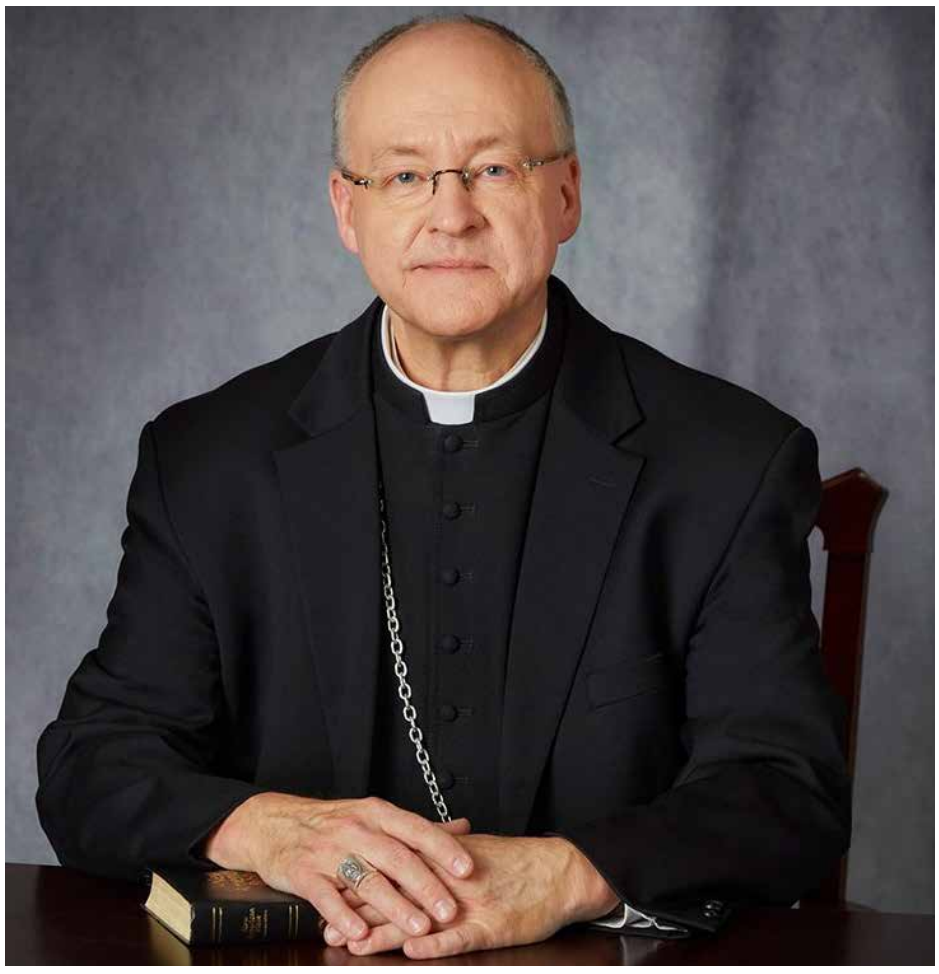

© ARCHDIOCESE OF MILWAUKEE

Arcybiskup Milwaukee Jeffrey Grob twierdzi, że uczestnikom przedstawiono spotkanie jako prywatną rozmowę

z szerokiego katalogu katolickiej nauki społecznej wybiera się tylko te elementy, które pasują do programu jednej partii.

Papież Leon XIV, pierwszy Amerykanin na Stolicy Piotrowej, sam próbuje wyznaczać inną drogę. Podkreśla, że nie zamierza angażować się w politykę partyjną i że przede wszystkim to amerykańscy biskupi powinni poważnie rozmawiać z władzami. Jednocześnie przypomina, że katolickiego nauczania nie można sprowadzić do jednego tematu: krytykuje zarówno aborcję, jak i karę śmierci czy nieludzkie traktowanie migrantów. To stanowisko jest niewygodne dla obu stron amerykańskiego sporu. Być może właśnie dlatego ma sens.

Kościół, jeżeli chce zachować zdolność przemawiania do obu stron podzielonego społeczeństwa, powinien pamiętać, że politycy potrzebują religii przede wszystkim wtedy, gdy jej autorytet może pomóc im zdobyć wyborców. Religia powinna spotykać się z polityką nie po to, by ją uwiarygodniać, lecz po to, by przypominać jej o wartościach i granicach, których władza nie powinna przekraczać.

Pomylenie tych dwóch ról zaczyna się zwykle niewinnie. Od zaproszenia, rozmowy, wspólnej modlitwy. Problem zaczyna się wtedy, gdy polityka dostrzega w religijnym geście nie przesłanie, lecz użyteczny obraz.

I wtedy wystarczy już tylko włączyć kamerę.

Tomasz Deptuła

PRENUMERATA
nowego dziennika

ZAMAWIAM PRENUMERATĘ, ZAŁĄCZAM:
☐ CZEK
☐ MONEY ORDER
☐ KARTA KREDYTOWA:
☐ VISA
☐ MASTER CARD
☐ AMEX

NUMER KARTY:
EXP. DATE: / SECURITY CODE:
IMIĘ:
NAZWISKO:
ADRES:
ADRES:
MIASTO:
STAN: ZIP CODE:
EMAIL:

Dostępna także
PRENUMERATA WERSJI elektronicznej
(PDF – cały świat). Wysyłamy na wskazany adres e-mail link do pobrania wersji w PDF.
ROCZNA (52 wydania): $50
1/2 ROKU (26 wydań): $30
KWARTALNA (13 wydań): $20
napisz do nas: prenumerata@dziennik.com

PROSZĘ ZAKREŚLIĆ WŁAŚCIWE POLE:
PAPIEROWA ☐ROCZNA $120 ☐ PÓŁROCZNA $75 ☐ KWARTALNA $60
ELEKTRONICZNA ☐ ROCZNA $50 ☐ PÓŁROCZNA $30 ☐ KWARTALNA $20

KUPON PROSIMY WYSŁAĆ NA ADRES: NOWY DZIENNIK
10 Schindler Road
Clark, NJ 07066

AMERYKA

Noc duchów, dyni i słodyczy

Gdy nadchodzi 31 października, amerykańskie ulice zmieniają się w scenerię rodem z filmów grozy. Przed domami pojawiają się podświetlone dynie, na drzwiach wiszą sztuczne pajęczyny, a dzieci w przebraniach ruszają od domu do domu z hasłem „Trick or treat!". Halloween to w Stanach Zjednoczonych znacznie więcej niż wieczór strachów. To wielkie święto wyobraźni, sąsiedzkiej zabawy i słodyczy, na które czekają zarówno najmłodsi, jak i dorośli.

© DREAMSTIME

Najbardziej rozpoznawalnym zwyczajem Halloween jest trick-or-treating

Korzeni Halloween najczęściej poszukuje się w dawnym celtyckim święcie Samhain, obchodzonym na terenach dzisiejszej Irlandii i Wielkiej Brytanii. Wyznaczało ono koniec sezonu zbiorów i początek ciemniejszej części roku. Wierzono, że w tym czasie granica między światem żywych a światem zmarłych staje się szczególnie cienka. Rozpalano ogniska, a niektóre obrzędy miały chronić ludzi przed złymi mocami.

Z biegiem stuleci dawne zwyczaje zaczęły przenikać się z chrześcijańskimi obchodami Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego. Sama nazwa Halloween wywodzi się od angielskiego określenia All Hallows' Eve, czyli wigilii Wszystkich Świętych.

Do Stanów Zjednoczonych zwyczaje związane z tym świętem przywieźli przede wszystkim irlandzcy i szkoccy imigranci, szczególnie licznie przybywający w XIX wieku. Na amerykańskiej ziemi tradycja stopniowo nabierała nowego charakteru. Dawne obrzędy ustępowały miejsca zabawie, przebierankom i sąsiedzkim spotkaniom. W XX wieku Halloween stało się powszechnym świętem, a jego współczesny wizerunek ukształtowały między innymi filmy, reklamy i rozwijający się przemysł słodyczy oraz dekoracji.

„CUKIEREK ALBO PSIKUS!"

Najbardziej rozpoznawalnym zwyczajem Halloween jest trick-or-treating. Wieczorem 31 października dzieci w kostiumach chodzą po okolicznych domach i proszą o słodycze. Dzwonią do drzwi, a na pytanie gospodarzy odpowiadają: „Trick or treat!", co można przetłumaczyć jako „Cukierek albo psikus!". W praktyce najczęściej kończy się na wręczeniu garści cukierków, czekoladek lub innych łakoci.

W wielu dzielnicach amerykańskich miast przygotowania zaczynają się na długo przed zapadnięciem zmroku. Rodziny kupują wielkie zapasy słodyczy, a dzieci starannie wybierają kostiumy. Popularnością cieszą się czarownice, wampiry, duchy, szkielety i potwory, ale równie chętnie wybierane są stroje superbohaterów, postaci z bajek czy bohaterów popularnych filmów. Niektóre dzieci przebierają się za zabawne zwierzęta, a dorośli coraz częściej dołączają do zabawy.

Zwyczaj zbierania słodyczy ma również praktyczny wymiar społeczny: pozwala sąsiadom spotkać się i wspólnie świętować. W wielu miejscach rodzice towarzyszą najmłodszym, a domy uczestniczące w zabawie rozpoznaje się po zapalonych światłach i dekoracjach przed wejściem.

DYNIA Z UŚMIECHEM

Trudno wyobrazić sobie amerykańskie Halloween bez jack-o'-lantern, czyli dyni z wyciętą twarzą, podświetlonej od środka. Tradycja ma irlandzkie korzenie. Dawniej podobne lampiony wykonywano z rzepy, ale po przybyciu do Ameryki imigranci odkryli, że dynie są większe, łatwiejsze do wydrążenia i znacznie lepiej nadają się do tworzenia upiornych dekoracji.

Dziś przygotowywanie dyni to dla wielu jeden z najważniejszych elementów święta. Wydrążone warzywa otrzymują uśmiechy, groźne miny lub fantazyjne wzory, a następnie trafiają na ganki, schody i parapety. Niektórzy poprzestają na jednej ozdobie, inni zamieniają całe podwórka w miniaturowe cmentarze, nawiedzone ogrody i scenografie pełne sztucznych nagrobków, szkieletów oraz świecących duchów.

ŚWIĘTO ZABAWY I WYOBRAŹNI

Halloween jest dziś także ważnym wydarzeniem handlowym. Sklepy przygotowują specjalne kolekcje dekoracji i kostiumów, a producenci słodyczy wypuszczają sezonowe opakowania. Szkoły, biblioteki i lokalne organizacje organizują konkursy, parady przebierańców oraz rodzinne wydarzenia, dzięki którym w zabawie mogą uczestniczyć także osoby, które nie planują wieczornego wędrowania po domach.

Współczesne amerykańskie Halloween łączy więc kilka różnych światów: dawne obyczaje, europejskie tradycje imigranckie, dziecięcą radość z gromadzenia słodyczy i zamiłowanie do widowiskowej rozrywki. A 31 października, gdy ulice rozświetlają pomarańczowe lampiony, a przed drzwiami pojawiają się małe wampiry i superbohaterowie, Ameryka po raz kolejny udowadnia, że nawet strach może być doskonałym pretekstem do wspólnej zabawy.

Redakcja

Halloween w USA jest dziś wielkim komercyjnym świętem

Epidemia samotności wśród mężczyzn w NY

Aż 58 proc. mężczyzn z Nowego Jorku przyznało, że regularnie odczuwa samotność – wynika z badania przeprowadzonego na zlecenie kalifornijskiego ośrodka zdrowia psychicznego A Mission for Michael (AMFM). Stan Nowy Jork zajął 26. miejsce w ogólnokrajowym zestawieniu, plasując się mniej więcej w połowie rankingu. Z badania dowiadujemy się także, że wielu Amerykanów ma duże trudności z rozmawianiem o swoich emocjach, a część nie ma ani jednej osoby, której mogłaby się zwierzyć.

DREAMSTIME

Mężczyźni nie chcą rozmawiać o samotności, najczęściej dlatego, że nie chcą obciążać innych własnymi problemami

Badanie przeprowadziła firma Cherry Data Signals na grupie 3004 mężczyzn z całych Stanów Zjednoczonych. Najwyższy odsetek respondentów deklarujących regularną samotność odnotowano w Luizjanie, gdzie wyniósł on 83 proc. Kolejne miejsca zajęły Oklahoma z wynikiem 79 proc., Oregon – 73 proc., Wisconsin – 71 proc. oraz Michigan – 70 proc. Najniższe wskaźniki, wynoszące po 20 proc., odnotowano w Delaware i Nebrasce.

Wśród zawodów uznanych przez respondentów z Nowego Jorku za szczególnie sprzyjające samotności znalazły się praca kierowcy ciężarówki na długich trasach, ochroniarza oraz nocnego recepcjonisty hotelowego.

Jednym z istotnych wniosków badania jest ograniczona liczba osób, do których mężczyźni mogą zwrócić się w trudnej sytuacji. Aż 20 proc. uczestników przyznało, że nie ma nikogo, komu mogłoby powierzyć osobisty problem. Kolejne 32 proc. wskazało tylko jedną zaufaną osobę, a 39 proc. zadeklarowało posiadanie dwóch lub trzech powierników. Jednocześnie zaledwie 33 proc. respondentów odbyło szczerą rozmowę o swoich uczuciach w ciągu poprzedniego tygodnia, a 15 proc. nie potrafiło przypomnieć sobie, czy kiedykolwiek uczestniczyło w takiej rozmowie.

Mężczyźni wskazywali również powody, dla których unikają rozmów o samotności. Najczęściej pojawiała się obawa przed obciążaniem innych własnymi problemami, wymieniona przez 20 proc. ankietowanych. Po 15 proc. respondentów przyznało, że wstydzi się mówić o swoich problemach lub uważa, że powinno samodzielnie radzić sobie z trudnościami. Kolejne 12 proc. obawiało się, że okazanie uczuć zostanie odebrane jako oznaka słabości. Podobne tendencje odnotowało Pew Research Center w raporcie z 2025 roku. Według tego badania 38 proc. mężczyzn zadeklarowało, że z dużym prawdopodobieństwem zwróciłoby się do przyjaciela po wsparcie emocjonalne. Wśród kobiet odsetek ten wyniósł 54 proc.

Zapytani o najbliższe źródło wsparcia emocjonalnego mężczyźni najczęściej wskazywali małżonkę lub partnerkę – 36 proc. Na przyjaciela może liczyć 26 proc., a na innego członka rodziny – 21 proc. Z pomocy specjalisty zdrowia psychicznego w pierwszej kolejności skorzystałoby tylko 7 proc. respondentów. Co ciekawe, 5 proc. wskazało chatbota wykorzystującego sztuczną inteligencję.

Samotność wpływa na zachowanie mężczyzn w miejscu pracy. Aż 41 proc. uczestników sondażu AMFM przyznało, że zdarzyło im się pozostać w pracy dłużej, niż było to konieczne, ponieważ nie chcieli wracać do pustego domu. Po 17 proc. wskazało długie godziny pracy i zmęczenie jako przeszkody w utrzymywaniu kontaktów towarzyskich. Dla 14 proc. problemem było wykonywanie obowiązków w samotności przez większość dnia. Jednocześnie 42 proc. badanych zadeklarowało zadowolenie ze swoich przyjaźni, co pokazuje, że samotność nie musi oznaczać całkowitego braku kontaktów społecznych.

Red. JŁ

Nowojorska archidiecezja zapłaci 800 mln dol. odszkodowań

Archidiecezja nowojorska i pełnomocnicy około 1300 osób twierdzących, że padli ofiarą wykorzystywania seksualnego przez duchownych, zawarli ugodę opiewającą na 800 mln dolarów. Spory sądowe trwały ponad siedem lat – poinformowała agencja Associated Press.

Arcybiskup nowojorski Ronald Hicks potwierdził zawarcie porozumienia w wiadomości e-mail. Zaznaczył, że ugoda stanie się ostateczna po podpisaniu jej przez obie strony w listopadzie.

„Jesteśmy bliscy tego, aby, z Bożą pomocą, przynieść choć częściowe pojednanie wszystkim osobom, które doświadczyły krzywdy. Porozumienie pozwoli też archidiecezji ponownie w pełni skupić się na swojej misji: głoszeniu Ewangelii, uzdrawianiu chorych, trosce o ubogich i potrzebujących, przyjmowaniu przybyszów oraz edukacji naszych dzieci" – powiedział arcybiskup.

Archidiecezja nowojorska obejmuje dzielnice Bronx, Manhattan i Staten Island oraz siedem hrabstw położonych na północ od miasta. W jej skład wchodzi 300 parafii i ponad 150 szkół, a wspólnota liczy 2,5 miliona wiernych.

Andrzej Dobrowolski (PAP)

Archidiecezja nowojorska liczy 2,5 miliona wiernych

NOWY JORK

Największe święto polskiego kina w USA!

Polish Film Festival North America rusza już 6 listopada! Przez ponad dwa tygodnie widzowie w Nowym Jorku, New Jersey, Connecticut i wielu innych amerykańskich miastach będą mogli delektować się najpopularniejszymi i najlepiej ocenianymi polskimi produkcjami. Bilety na wszystkie filmy można kupować za pośrednictwem strony internetowej: www.mojbilet.com.

© DREAMSTIME

Polish Film Festival North America (PFFNA) to największa w USA platforma prezentująca nowe polskie kino

Polish Film Festival North America (PFFNA) to niezależna inicjatywa kulturalna, której celem jest promocja polskiego kina i talentów twórczych w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Powstały w 2025 roku PFFNA jest największą w USA platformą prezentującą nowe polskie kino, która umożliwia amerykańskiej publiczności oglądanie najnowszych polskich filmów fabularnych, dokumentalnych i krótkometrażowych, często w ciągu kilku tygodni od ich premiery w Polsce.

Tegoroczny program rozpoczyna „Lalka", nowa adaptacja arcydzieła Bolesława Prusa w reżyserii Macieja Kawalskiego. W programie festiwalu są także:

„Nasza rewolucja" - dramat biograficzny o Gajce i Jacku Kuroniach;

„Jak żyć, żeby nie zwariować" - komedia o kobiecie, której idealne życie rozsypuje się z dnia na dzień;

„Przepis na Święta" - komedia romantyczna o młodej cukierniczce i niespodziewanym romansie;

„Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć" - dokumentalny portret genialnego aktora;

„Przez ścianę" - oparta na faktach historia miłości, dla której więzienne mury nie były przeszkodą;

„Pojedynek" - thriller historyczny inspirowany prawdziwymi wydarzeniami;

„Światłoczuła" - opowieść o bliskości, zaufaniu i odwadze przekraczania własnych granic;

„Katyń" - poruszający film o pamięci, prawdzie i wierności najbliższym, nominowany do Oscara dla najlepszego filmu nieanglojęzycznego;

„Wałęsa. Człowiek z nadziei" – opowieść o tym, jak stoczniowy elektryk został przywódcą, za którym poszły miliony;

„Kalafior przeznaczenia" - czarna komedia o Ani, która dusi się pod kontrolą matki i znajduje nieoczekiwanego mentora w gadającym kalafiorze;

„Przytul mnie. Poszukiwacze miodu" - ciepła animacja Anny Błaszczyk o rodzinnej bliskości i pierwszych krokach ku samodzielności;

„Syrenka Picassa" – inspirowana prawdziwą historią opowieść o Mary, która w warszawskim mieszkaniu odkrywa rysunek Syrenki pozostawiony podobno przez Picassa w 1948 roku;

„Dzień dziecka księdza Jana Kaczkowskiego" - Poruszający, osobisty portret księdza Jana Kaczkowskiego.

W sumie podczas całego festiwalu pokazanych zostanie kilkanaście nagradzanych polskich filmów.

„LALKA" NAJWIĘKSZYM HITEM

Honorowym gościem festiwalu będzie Jan Englert, który wystąpi podczas wieczoru otwarcia Polish Film Festival North America w Chicago.

Tego samego dnia – 6 listopada – odbędzie się amerykańska premiera „Lalki", która jest absolutną sensacją w Polsce (więcej o gigantycznym sukcesie „Lalki" piszemy na stronie 32). Jan Englert, czyli jedna z największych legend polskiego kina, również występuje w tym filmie.

Z powodu ogromnego zainteresowania biletami na pokazy „Lalki", organizator festiwalu przygotował wiele dodatkowych seansów. Cieszą się one jednak tak dużym powodzeniem, że od momentu ogłoszenia nowego pokazu bilety rozchodzą się błyskawicznie. Warto więc śledzić stronę internetową: www.mojbilet.com, za pośrednictwem której można sprawdzić wszystkie dostępne seanse każdego filmu granego podczas PFFNA i bez problemu zakupić bilet na interesujący nas film.

Redakcja

PLUMBING & HEATING
Licensed Master Plumber: Andrzej Natkaniec
• INSTALACJA NOWYCH BOILERÓW
• ZAMIANA BOILERÓW OLEJOWYCH NA GAZOWE
• USUWANIE VIOLATION
• RPZ/BACKFLOW PREVENTER INSTALACJA & COROCZNE SERWIS
• INSPEKCJE SYSTEMÓW LINII GAZOWYCH ZGODNIE Z LOCAL LAW 152
Firma ubezpieczona z licencją • Darmowe wyceny
Przyjmujemy credit cards.
718.326.9090
53-28 61st Street • Maspeth, NY 11378

INCOME TAX LEON FUKS
KSIĘGOWY MÓWI PO POLSKU
CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT
PONAD 30 LAT PRAKTYKI ZAWODOWEJ.
PROFESJONALNE USŁUGI DLA OSÓB INDYWIDUALNYCH, FIRM I KORPORACJI.
Rozliczenia podatkowe w tym lata ubiegłe
Rozliczanie podatków dla korporacji i spółek
Konsultacje dla nowych biznesów
Reprezentacja w IRS (przy kontrolach podatkowych)
Finansowe planowanie i porady podatkowe
Księgowość dla biznesów
Amerykańskie rozliczenia dla osób mieszkających poza USA
31-53 Crescent Street, Astoria NY 11106 | (718) 726-6080, (718) 726-8722 fax

Shook
FUNERAL HOME, INC.
Family Owned & Operated since 1955
Honoring your loved ones with respect & dignity
639 Van Houten Avenue • Clifton, New Jersey 07013
(973) 471-9620 www.ShookFH.com
Nancy Shook Garreston, President NJ Lic. No. 3657
Roy B. Garretson, Manager NJ Lic. 3550

GABINET PSYCHOLOGII
Konsultacje | Ewaluacje | Testy | Diagnoza | Psychoterapia
Dr ANDRZEJ TWARDOŃ
Psycholog, Mount Sinai, Roosevelt
The New School for Social Research
Mgr ANNA TWARDOŃ
Psychoterapeuta
Uniwersytet Jagielloński, New York University
646-823-3257 1140 Broadway, Manhattan, NY (at 26th Street)
Subway: N,R to 28th St, 6 to 28th St. or L to 14 St./Union Sq
(Polish / English) Bezpłatna konsultacja telefoniczna
Stres imigracyjny, nerwice, lęki, depresja, problemy osobiste i rodzinne, opinie dla sądów, nałogi, choroby psychiczne, nauka medytacji
www.twardon.org • atwardon@gmail.com

Tony's Mufflers
Ogólna mechanika samochodowa
• Zbieżność • Hamulce • Elektronika samochodowa
• Amortyzatory • Opony • Układy wydechowe
• Spawanie SAMOCHODY AMERYKAŃSKIE I ZAGRANICZNE
201.893.1507 lub 973.471.8133
465 Main Ave • Wallington, NJ 07057

SPACEX I TESLA STWORZĄ SUPERFIRMĘ?

Elon Musk poparł pomysł fuzji swoich firm SpaceX i Tesla, co mogłoby skutkować utworzeniem jednego z najcenniejszych przedsiębiorstw świata, o wartości około 3,5 bln dolarów. „Obie spółki powołały specjalne komisje do rozmów o połączeniu" - poinformował miliarder.

INSTAGRAM.COM / TESLAMOTORS

Tesla zaprezentowała ostatnio projekt latającego samochodu

„Byłby to dobry pomysł, ale decyzja należy do specjalnych komisji obu firm" – powiedział Musk inwestorom. Wyjaśnił, że ze względu na konflikt interesów nie może uczestniczyć w ich negocjacjach. Zastrzegł, że nie uzgodniono jeszcze warunków transakcji i do fuzji może w ogóle nie dojść.

Jak wyjaśniła agencja Reutera, połączenie producenta samochodów elektrycznych Tesla z przedsiębiorstwem kosmicznym SpaceX pozwoliłoby Muskowi stworzyć zintegrowany koncern obejmujący sztuczną inteligencję (AI), robotykę, energetykę, łączność satelitarną i transport, zarówno na Ziemi, jak i w kosmosie.

„Zbliżamy się do przełomowego momentu w rozwoju superinteligencji, dlatego wiele przemawia za połączeniem tych firm" – ocenił Musk. Wskazał na korzyści ze współpracy przy oprogramowaniu AI, projektowaniu układów scalonych, robotyce i orbitalnych centrach danych.

Według Reutersa satelity Starlink mogłyby zapewniać łączność autonomicznym taksówkom Tesli i humanoidalnym robotom Optimus. Z kolei akumulatory i systemy magazynowania energii Tesli wspierałyby energochłonne centra danych SpaceX. Firmy współpracują już przy projekcie Terafab, zakładającym produkcję zaawansowanych chipów AI.

Fuzja uprościłaby też zarządzanie wspólnymi przedsięwzięciami i umożliwiła sprawniejsze wykorzystanie kapitału oraz zaplecza technologicznego. Mogłaby zarazem wzmocnić kontrolę Muska nad połączonym koncernem.

Reuters wskazał jednak na przeszkody regulacyjne i geopolityczne. SpaceX realizuje kontrakty dla Pentagonu, agencji wywiadowczych i NASA, podczas gdy Tesla jest silnie związana z Chinami, gdzie posiada wielką fabrykę w Szanghaju. Dlatego, w ocenie agencji, połączenie mogłoby spotkać się z zastrzeżeniami ze strony władz obu państw.

SpaceX odnotował tymczasem pierwszy zysk jako spółka giełdowa, wynoszący 4,4 mld dolarów w trzecim kwartale 2026 r. Przychody wzrosły o 161 proc., do 14,58 mld dolarów, głównie dzięki rozwojowi AI. Liczba abonentów Starlinka osiągnęła 13,6 mln. Po wypowiedziach Muska akcje SpaceX wzrosły o 8 proc. w handlu posesyjnym, a Tesli - o 1,8 proc.

Andrzej Dobrowolski (PAP)

POLONIA

Bezpieczeństwo oszczędności członków PSFCU

Seminarium na temat cyfrowych oszustw finansowych oraz sposobów zapobiegania elektronicznym defraudacjom odbyło się w oddziale Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej na Ridgewood. Prelegentami byli: sierżant Rafał Jankowski z NYPD oraz Alicja Bubka, menedżer ds. rozwoju sprzedaży w PSFCU.

WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

Gospodarzem seminarium była Agnieszka Chwatko, menedżerka oddziału PSFCU na Ridgewood

Około 60 osób wzięło udział w spotkaniu zorganizowanym w sobotnie popołudnie, 24 października, przez Polsko-Słowiańską Federalną Unię Kredytową w jej siedzibie zlokalizowanej na Ridgewood. Celem seminarium było uświadomienie członków tej instytucji finansowej oraz przekazanie im podstawowych form i zasad zabezpieczenia się przed hakerami i cyberprzestępcami. "Coraz więcej osób pada ofiarą różnego rodzaju przestępstw finansowych, a nam bardzo zależy na bezpieczeństwie naszych klientów. Dlatego robimy sesje informacyjne, aby umożliwić im przekazanie informacji na temat nowych form wykorzystywanych przez elektronicznych oszustów i hakerów, a także sposobów przeciwdziałania i zabezpieczenia się przed takimi praktykami" - powiedziała "Nowemu Dziennikowi" Agnieszka Chwatko, menedżerka oddziału PSFCU na Ridgewood.

Prelegentami spotkania byli: sierżant Rafał Jankowski, który jako oficer NYPD ma na co dzień do czynienia w ofiarami cyberprzestępstw oraz Alicja Bubka, menedżer ds. rozwoju sprzedaży w PSFCU. Jest ona specjalistką m.in. w kwestii uświadamiania pracowników oraz członków PSFCU o grożących i ciągle pojawiających się nowych formach defraudacji oraz elektronicznych kradzieży pieniędzy ulokowanych na kontach bankowych, czy to poprzez karty płatnicze, czy też przelewy i inne formy płatności elektronicznych.

Seminarium było podzielone na dwie części. Sierżant Rafał Jankowski mówił przede wszystkim o najczęściej spotykanych i zgłaszanych na policję przypadkach oszustw elektronicznych. Dotyczą one główne kart płatniczych i systemów służących do szybkich przelewów bankowych typu Zelle. Są one bardzo często wykorzystywane do robienia płatności za internetowe zakupy np. na tzw. facebookowym markecie. Znaną formą wyłudzenia pieniędzy poprzez zrobienie świadomego przelewu są praktyki zaliczane do oszustw matrymonialnych, w których jedna z osób będących w krótkiej relacji partnerskiej w pewnym momencie prosi o wsparcie finansowe w związku z jakimiś nieprzewidzianymi wydatkami, a po otrzymaniu pieniędzy znika i nie ma z nią żadnego kontaktu. Do takich praktyk wyłudzania nagłych przelewów obecne bardzo często wykorzystywana jest także sztuczna inteligencja, dzięki której przestępcy do oszustw wykorzystują wygenerowany głos, identyczny z głosem osób bliskich dla pokrzywdzonych. Sztuczna inteligencja często jest także wykorzystywana do podszywania się pod pracowników instytucji finansowych. Bardzo popularne są także fałszywe wiadomości SMS, które informują o niezapłaconym mandacie lub opłacie drogowej np. przez system E-ZPass i wskazują na dokonanie płatności przez fałszywy link lub stronę internetową. Podobnie jest z oszustwami związanymi z atrakcyjnymi ofertami pracy wymagającymi dokonania wpłaty tzw. zaliczki na wskazane konto. Na zakończenie swojej prelekcji sierżant Rafał Jankowski zachęcił do zablokowania swojego profilu kredytowego i numer Social Security w jednej z trzech głównych instytucji finansowych: Experian, TransUnion lub Equifax. W takich przypadkach oszuści elektroniczni, nie będą w stanie zrobić na danym koncie żadnej operacji finansowej nawet jeśli będą dysponować wszelkimi danymi osobowymi potencjalnych ofiar, ponieważ każda tego typu operacja wymaga kontaktu z właścicielem konta.

W drugiej części prelekcji menedżerka ds. rozwoju sprzedaży w PSFCU Alicja Bubka przedstawiła sposoby zabezpieczenia się przed oszustami elektronicznymi, kradzieżami tożsamości oraz danych z kont i kart płatniczych, fałszywymi telefonami i emailami, a także popularnym coraz bardziej phishingiem. Polecała m.in. zabezpieczenie kont bankowych poprzez dodatkowe, bezpłatne, tekstowe alerty ACRIS wysyłane przez system na telefony komórkowe w przypadku jakichkolwiek podejrzanych operacji na danym koncie.

Z kolei menedżerka oddziału PSFCU na Ridgewood Agnieszka Chwatko przybliżyła informacje na temat coraz bardziej popularnej formy kradzieży aktów własności domów i mieszkań. W tym przypadku oszuści wykorzystują skradzione dane osobowe i fałszywe dokumenty, dzięki czemu podszywają się pod właściciela nieruchomości i mogą ją sprzedać bez jego wiedzy, sfałszować kolejne dokumenty, a także zaciągnąć pożyczkę pod zastaw tej nieruchomości. Na tę formę przestępstw powinni uważać szczególnie właściciele nieruchomości, w której na co dzień nie mieszkają lub ją wynajmują, a sami przez dłuższy czas przebywają poza granicami Stanów Zjednoczonych, np. w Polsce.

Seminarium cieszyło się ogromnym zainteresowaniem co świadczy o tym, że członkowie PSFCU bardzo poważne podchodzą do kwestii bezpieczeństwa swoich oszczędności i mają świadomość, że cyberprzestępcy i hakerzy cały czas wymyślają i stosują nowe formy oszustw. Spotkanie poświęcone tej tematyce było zorganizowane w oddziale PSFCU na Ridgewood po raz drugi i wpisało się w trwający w październiku Miesiąc Zapobiegania Oszustwom. Kolejne seminarium odbędzie się na Ridgewood w październiku 2027.

Wojtek Maślanka

Alicja Bubka, menedżerka ds. rozwoju sprzedaży w PSFCU przedstawiła m.in. sposoby zabezpieczenia się przed oszustami elektronicznymi

Polish-American Gala: hołd wielkim Polakom w Ameryce

W środę 11 listopada 2026 roku o godzinie 19:00 w Weill Recital Hall w Carnegie Hall odbędzie się Polish-American Gala, koncert „A Tribute to Great Polish Americans". Wieczór poświęcony 250-leciu amerykańskiej niepodległości i polsko-amerykańskiemu braterstwu przygotowały Fundacja Ars Activa oraz Theos Theatre and Opera Society.

11 listopada Polacy obchodzą Narodowe Święto Niepodległości, a Amerykanie Veterans Day. Obie rocznice łączy pamięć o tych, którzy walczyli o wolność: od Kościuszki i Pułaskiego po pokolenia emigrantów budujących w Nowym Świecie domy, parafie i instytucje kultury.

Program układa się w opowieść o wolności, wygnaniu i nadziei. Fundamentem są polscy klasycy: Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Henryk Wieniawski, Ignacy Jan Paderewski oraz współcześni Krzesimir Dębski i Wojciech Kilar. Obok nich pojawia się George Gershwin, syn imigrantów i twórca amerykańskiego brzmienia.

Chopin, który większość życia spędził na emigracji, jest tu symbolem tęsknoty za krajem, stąd jego „Wiosna" i finał Sonaty wiolonczelowej. Moniuszko, twórca polskiej opery narodowej, przypomina o korzeniach polskiej tożsamości, dlatego usłyszymy jego arie i Polonez koncertowy. Paderewski, który zachwycał amerykańską publiczność, a w 1919 roku stanął na czele polskiego rządu, jest obecny w Sonacie skrzypcowej op. 13. Polonez Kościuszki łączy bohatera obu narodów z muzyką, którą Polacy zabierali ze sobą w świat.

Muzykę uzupełni Słowo w wykonaniu Kasi Drucker. W trakcie wieczoru przypomniane zostaną postaci, które współtworzyły Amerykę: Kazimierz Pułaski, który poległ w 1779 roku pod Savannah, Tadeusz Kościuszko, bohater Saratogi i twórca poloneza, który usłyszymy, wielka aktorka Helena Modrzejewska, która podbiła amerykańskie sceny, Helena Rubinstein, twórczyni kosmetycznego imperium, pianista Artur Rubinstein, wielki interpretator Chopina, artysta Artur Szyk, który piórem walczył z nazizmem, Jan Karski, kurier podziemia, który informował świat o Zagładzie, a także wielu innych.

Na scenie zobaczymy artystów polonijnych: Copernicus Children's Choir pod dyrekcją Bożeny Konkiel, sopranistkę Patrycję Posłuszną, barytona Wojciecha Bonarowskiego i pianistę Nicholasa Kaponyasa. Specjalnymi gośćmi z Polski będą sopranistka Wioletta Liber, duet fortepianowy Per Quatro, Cello Duo Szczecin, wiolonczeliści Tomasz Szczęsny i Karina Massier oraz skrzypek Mariusz Monczak.

Przesłanie wolności podkreśla repertuar chórów. The LOTUS Project Choir, prestiżowy i wielokrotnie nagradzany chór amerykański pod dyrekcją Alice Brozovich, zaśpiewa m.in. „How Can I Keep From Singing", „Oh Shenandoah" i „The Promised Land", a „Give Me Your Tired, Your Poor" Irvinga Berlina przywołuje słowa z cokołu Statuy Wolności. Copernicus Children's Choir pod dyrekcją Bożeny Konkiel sięgnie po nowe utwory Sebastiana Szymańskiego i Jana Krutula o wolności. Na finał oba chóry wspólnie wykonają „America the Beautiful". Gershwinowskie „Summertime" i „It Ain't Necessarily So" z „Porgy and Bess" pokazują, jak muzyka imigrantów stała się częścią amerykańskiej tradycji. Równie ważny jest temat z „Listy Schindlera" Johna Williamsa: film o Krakowie czasów okupacji sprawił, że polska historia dotarła do milionów widzów na całym świecie. W Carnegie Hall wybrzmi więc jako wspólna pamięć o tragedii i o ludzkiej odwadze.

Koncert powstał we współpracy z Pulaski Association of Business and Professional Men, Polish & Slavic Center i St. Stanislaus Kostka Catholic Academy z Brooklynu, przy wsparciu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Akademii Sztuki w Szczecinie. To zaproszenie do wysłuchania historii ludzi, którzy przywieźli do Ameryki swój język, wiarę i talent.

Bilety od 49 USD: carnegiehall.org, CarnegieCharge 212-247-7800.
Kontakt dla mediów: Fundacja Ars Activa, tel. +48 796 969 558, arsactiva@gmail.com

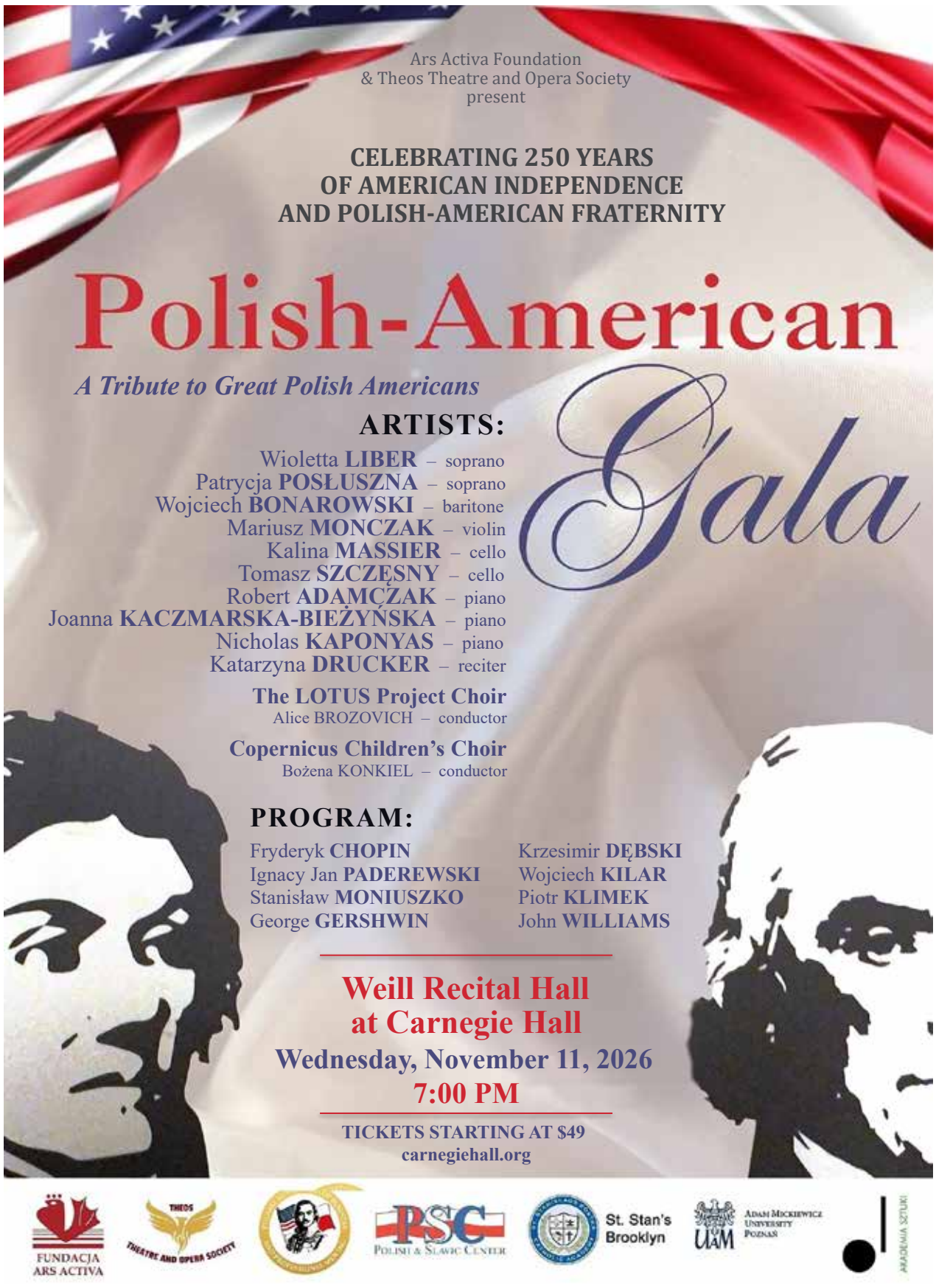

KRAKÓW – DĘBNIKI | DOM NA SPRZEDAŻ

Dom dwurodzinny – 256 m² + działka 6 arów

8 pokoi • 2 kuchnie • 3 łazienki • garaż • ogród
3 kondygnacje • fotowoltaika • spokojna, zielona okolica.
Idealny dla **dwóch rodzin lub rodziny wielopokoleniowej.**
Cena: 3 000 000 zł – do negocjacji

Kontakt:
Danuta: +48 500 749 456, Bogdan: +48 796 003 438

16/10/2026

TRAILER MECHANICS WANTED!

Pay: $22.00 - $32.00 per hour
Job description:
COMPETITIVE PAY BASED ON EXPERIENCE.
SWITCHER EXPERIENCE A PLUS!
MONDAY-FRIDAY 2:30PM-10 PM
SATURDAY: FLEXIBLE

Come join our daybreak team, and make good money, as you grow in your trailer mechanic career. We have work all your round.

Daybreak Express was established in 1980, and keeps on growing while other companies are no longer in business. We stay busy, and you will never be left without work at our company.

Main duties are to maintain the Trailers and Chassis in our Fleet.

Along with a Competitive salary, the company offers the following: PTO (Personal time off), Medical, Dental, Vision, Life insurance, 401K (match), Direct Deposit.

Overtime pay after 40 hours

Please contact Jose Funes at 973-589-5931 Extension 1127 or Ryszard Pasek at 973-866-9015 for further details.

Or you can stop by at
Daybreakexpress.com
500 Avenue P, Newark. NJ 07105

23/10/2026

Pani z wyższym wykształceniem szuka pana w wieku 70-80 lat w celu towarzysko matrymonialnym.

Proszę dzwonić lub zostawić wiadomość

914-260-9211

23/10/2026

MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA – GLENDALE

Do wynajęcia 1-bedroom apartment w Glendale.
Dogodna lokalizacja, blisko sklepów i komunikacji.
Czynsz: $2,200 miesięcznie
Gaz i prąd płatne dodatkowo.

Kontakt: 917-617-6790

09/10/2026

W dniu publikacji w gazecie ogłoszenia umieszczone są na naszej stronie internetowej www.dziennik.com

OGŁOSZENIA DO NOWEGO DZIENNIKA PRZYJMOWANE SĄ RÓWNIEŻ:

SIEDZIBA GŁÓWNA
CLARK
10 Schindler Road
Clark, NJ 07066

Dział Ogłoszeń i Reklamy:
advertising@dziennik.com
tel. 212-594-2266

Elżbieta Popławska
Tel. (347) 341-2217

Wojciech Maślanka
Tel.: (347) 602-3622
e-mail: wm@dziennik.com

Zbigniew Semczyk
Greenpoint 67 West St.,
pokój 47 B (blisko Greenpoint Ave.)
tel. (718) 389-6117
(proszę umawiać się telefonicznie)

DISCLAIMER: „Nowy Dziennik" assumes the statements made in classified advertisements are accurate, but cannot investigate them and assumes no responsibility or liability concerning their content. The Publisher reserves the right to decline, withdraw, or edit advertisements. Every effort will be made to avoid mistakes, but responsibility cannot be accepted for clerical or printing errors.

ZRZECZENIE SIĘ ODPOWIEDZIALNOŚCI: „Nowy Dziennik" zakłada, że informacje podane w ogłoszeniach są zgodne z prawdą. Jednak nie jest w stanie sprawdzać ich prawdziwości i brać odpowiedzialności za ich treść. Wydawca ma prawo do odmówienia, wycofania lub przeredagowania treści ogłoszenia. Wydawca dochowa wszelkich starań, by uniknąć pomyłek, ale nie ponosi odpowiedzialności za błędy w druku.

POLISH-AMERICAN MUSIC STAGE ZAPRASZA NA DRUGĄ EDYCJĘ

Galaxy of Polish Stars

Polska Rewia Operetkowo-Musicalowa

Koncert uświetniający rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości rozpocznie *Polonez* Wojciecha Kilara (z filmu *Pan Tadeusz*) oraz dwie pieśni patriotyczne i Walc Barbary z filmu Noce i Dni. **Program koncertu** to największe przeboje operetkowe w rytmie walca wiedeńskiego i czardasza, a także znane duety i piosenki musicalowe w języku polskim, angielskim, francuskim i włoskim. *Phantom of the Opera*, *West Side Story*, *My Fair Lady*, *Les Miserables*, *Skrzypek na Dachu*, *Księżniczka Czardasza*, *Zemsta Nietoperza*, *Giuditta*, *Hrabina Marica* i *Wesoła Wdówka*. W tym roku zagra nowa **PAMS Concert Orchestra**, w której składzie mamy kilkoro znamienitych muzyków polskich – **Agata Mańka, Paweł Knapik, Daniel Sky Szczepański oraz Kamil Tarnawczyk.** Wystąpią soliści z najlepszych teatrów muzycznych w Polsce, oraz słynna gwiazda amerykańskiego Broadwayu.

Patrycja Pieczara – Uznana na arenie międzynarodowej polska dyrygentka, prowadząca zawodowe orkiestry w Europie, Ameryce Północnej, Azji i Ameryce Łacińskiej. Zadebiutowała zawodowo w 2011 roku, występując z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia oraz Filharmonią Krakowską. Gościnnie dyrygowała, m.in. Royal Scottish National Orchestra, Royal Liverpool Philharmonic, Tokyo Symphony Orchestra oraz Istanbul State Symphony Orchestra.

Ben Crawford – gwiazda Broadwayu, znany z roli tytułowej w musicalu *Phantom of the Opera*, którą odtwarzał przez 5 ostatnich lat produkcji spektaklu (czyli do roku 2023), oraz z roli tytułowej w musicalu *Shrek the Musical*. Występował również w takich produkcjach jak *Charlie and the Chocolate Factory*, *Big Fish*, oraz *Les Misérables*.

Paulina Janczak – solistka Teatru Polskiego w Szczecinie. Zdobywczyni Złotej Płyty w polskiej produkcji *Les Misérables* oraz Potrójnej Platynowej Płyty za rolę Christine w musicalu *Phantom of the Opera* – Do tej roli została wybrana osobiście przez kompozytora tego musicalu, Andrew Lloyd Webbera. Występowała również w wielu popularnych serialach telewizyjnych jak *M Jak Miłość*, *Barwy Szczęścia*, czy *Na Dobre i Na Złe*.

Iwona Socha – solistka Opery Krakowskiej; występuje także w Teatrze Wielkim w Łodzi, Operze Śląskiej i Operze Wrocławskiej oraz na licznych festiwalach międzynarodowych. Laureatka wielu prestiżowych nagród festiwalowych i konkursowych; uhonorowana przez Ministra Kultury Brązowym Medalem *Zasłużony Kulturze Gloria Artis*.

Adam Sobierajski – solista Opery Śląskiej i Opery Krakowskiej; solista gościnny Opery Wrocławskiej, Opery Nova, Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku oraz Teatru Wielkiego w Łodzi. Laureat wielu prestiżowych nagród na międzynarodowych konkursach i festiwalach. Odznaczony Brązowym Medalem *Zasłużony Kulturze Gloria Artis*.

Anna Farysej – dzieli swoją karierę artystyczną między Polskę (Teatr Wielki – Opera Narodowa, Polska Opera Królewska, Warszawska Opera Kameralna) a Stany Zjednoczone; laureatka wielu konkursów w obu krajach, zadebiutowała w Carnegie Hall w 2012 roku podczas koncertu zwycięzców nowojorskiego festiwalu muzycznego.

Dariusz Ocetek – śpiewak operowy, oratoryjny, musicalowy oraz muzyki rozrywkowej. Występował w Polsce, Czechach, Niemczech, we Włoszech oraz w USA. Zadebiutował w Carnegie Hall w 2000 roku podczas New York Lyric Recovery Festival – prestiżowego, corocznego festiwalu będącego elitarną sceną dla międzynarodowych talentów wokalnych.

Chór Polonia – zespół młodzieży z polskich szkół w Nowym Jorku i New Jersey, który przygotowuje **Dominik Grzyb.**

W tym roku wybraliśmy piękną salę koncertową **Symphony Space** na Manhattanie - Broadway i 95 St. Dojazd liniami metra 1, 2 i 3 (stacja po drugiej stronie ulicy, Broadway i 96 St.), oraz liniami B i C (jedna przecznica na wschód, Central Park West i 96 St.). Zapraszamy i życzymy tak wspaniałej zabawy, jak w roku ubiegłym. **Bilety – poloniabilet.com, lub Symphony Space – 2122578987**. Do zobaczenia na koncercie.

ROZRYWKA

QUIZ

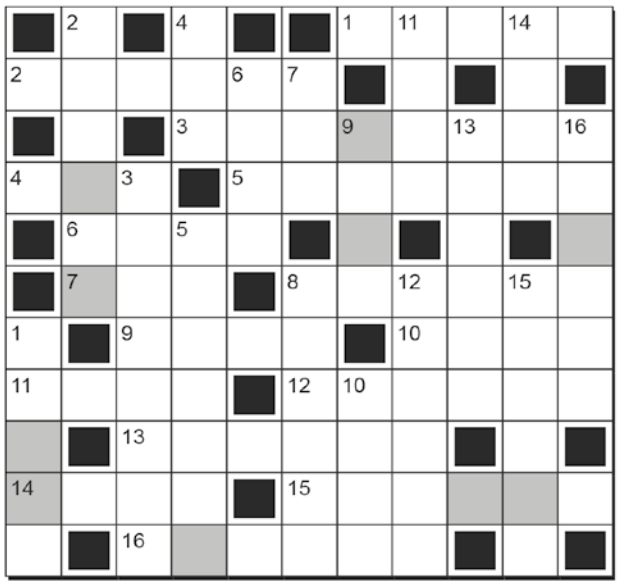

MAGICZNA

Każdy odgadnięty wyraz wpisujemy do diagramu dwukrotnie: poziomo i pionowo.
Rozwiązanie powstanie po odczytaniu wierszami liter z wyróżnionych pól.

POZIOMO/PIONOWO:

1) Uchwyt filiżanki
2) Nauczył się bez pomocy nauczyciela
3) Fałszywa skromność
4) Duchowny prawosławny
5) Zwalczany przez partyzantów
6) Czar rzucany na kogoś
7) Kucharz okrętowy
8) Jon o ładunku dodatnim
9) Poczucie godności osobistej
10) Chroni głowę motocyklisty
11) Trawiasta równina
12) Zespół komórek organicznych
13) Jednostka kąta płaskiego
14) „Lekarstwo" na kaca
15) Kilof dla górnika
16) Mieszkanka stolicy Grecji

ARYTMOGRAF

■	10	■	16	3	7	11	1
17	9	20	1	■	■	17	■
■	17	■	20	1	2	4	14
■	4	■	17	■	■	16	■
6	13	3	6	3	10	12	2
■	15	■	■	22	■	21	■
22	1	18	1	8	■	3	■
■	16	■	■	7	19	10	3
5	1	10	9	1	■	1	■

Niektóre przypisania: 1 A, 2 L, 3 O, 4 E, 5 S

Tym samym literom zostały przypisane te same liczby. W tabelce ujawniono niektóre przyporządkowania. Dla ułatwienia wypisano objaśnienia w kolejności przypadkowej.

W rozwiązaniu należy podać liczbę wystąpień litery D.

- Sceniczny taniec artystyczny
- Gad zamieszkujący nad Nilem
- Narodowy sport japoński
- „Salon" w chacie
- Jedna z możliwości do wyboru
- Daleko do komfortu
- Rezydencja magnacka
- To, co nęci
- Na twarzy kominiarza
- Ajencja, arenda
- „... światów" w tytule powieści Wellsa

DRABINKA SZUROWA

Z burty statku zwiesza się drabinka szurowa w ten sposób, że ledwie dosięga powierzchni wody. Szczeble drabinki rozmieszczone są w odległości 25 centymetrów. Ile szczebli znajdzie się pod wodą, gdy podczas przypływu morza woda podniesie się o 90 centymetrów?

ILE ROWKÓW?

Ile rowków (przeciętnie) ma winylowa płyta długogrająca, tzw. long play, z jednej strony?
Wolno się pomylić o 3.

BRAKUJĄCE SAMOGŁOSKI

Z podanego poniżej znanego polskiego przysłowia usunięto wszystkie samogłoski. Czy potrafisz je prawidłowo odczytać?

GDZ DBŁ N MŻ, TM BB PŚL

HOROSKOP TYGODNIOWY

Baran (21.03-19.04)
Osoby spod znaku Barana nie będą chciały brać na siebie kolejnych trudnych zadań. Zajmą się swoimi potrzebami, uporządkują finanse i zaplanują działania. Jowisz pokaże, co jest warte zachodu. Od środy Księżyc przyniesie ciekawe pomysły oraz zaproszenia na różne spotkania. W miłości powodzenie. Warto też wybrać się do fryzjera i zadbać o kondycję

Byk (20.04-20.05)
Osoby spod znaku Byka postanowią się rozwijać i realizować ambitne plany. W poniedziałek pełnia w ich znaku sprawi, że przestaną podporządkowywać się cudzym oczekiwaniom czy zgadzać się na to, co jest dla nich niewygodne. Merkury namawia do patrzenia w przyszłość, a Wenus zapewni powodzenie w relacjach i miłości.

Bliźnięta (21.05-21.06)
Osoby spod znaku Bliźniąt zasłużą na więcej przyjemności i postanowią cieszyć się życiem. Od środy Księżyc w ich znaku sprawi, że przestaną poświęcać się dla innych i zajmą się własnymi sprawami. Warto jednak bywać w ciekawych miejscach i zawierać nowe znajomości. Jowisz pomoże zabłysnąć i będzie sprzyjać sukcesom, także zawodowym.

Rak (22.06-22.07)
Osoby spod znaku Raka będą zainteresowane cudzymi sprawami i chętnie pomogą komuś w osiągnięciu sukcesu. Warto też zająć się domem, zadbać o wygodę, zrobić zakupy. Od piątku Księżyc w znaku Raka przyniesie dobre wiadomości. Wenus za to przyprowadzi kogoś intrygującego – dla samotnych Raków to może być szansa na ważną znajomość.

Lew (23.07-22.08)
Osoby spod znaku Lwa przestaną martwić się starymi problemami. Do wtorku chwilami może być trochę nerwowo, ale potem okaże się, że wszystko dobrze się układa. Mars pomoże też zadbać o dom i szybko zrobić ważne prace czy zakupy. Warto poświęcić chwilę na ułożenie planu działania. Jowisz podrzuci doskonałe pomysły, jak więcej zyskać.

Panna (23.08-22.09)
Osoby spod znaku Panny przekonają się, jak wielu osobom na nich zależy. Ktoś może szukać rozrywki i sensacji, ale wspólne działania przyniosą dobre efekty. Merkury zapowiada też dobry czas na rozwój osobisty. Możliwe większe wydatki na ciekawe imprezy czy podróże, a w weekend Księżyc sprzyja nowym znajomościom.

Waga (23.09-22.10)
Osoby spod znaku Wagi spotkają kogoś, z kim można ciekawie porozmawiać. W pracy zrobi się trochę spokojniej, co sprzyja nadrabianiu zaległości. Ktoś uparty wreszcie przestanie przeszkadzać i będzie łatwiej działać. W miłości też spokojniej – dopiero w niedzielę Księżyc zapewni osobom spod znaku Wagi większe powodzenie.

Skorpion (23.10-21.11)
Osoby spod znaku Skorpiona postanowią lepiej o siebie zadbać i nie będą poświęcać się dla tych, którzy wykorzystują innych. Wenus radzi wybrać się do fryzjera, na jogę lub ciekawe spotkanie. W poniedziałek pełnia sprzyja mądrym decyzjom, mogą też wyjaśnić się różne tajemnice. W miłości sympatyczne niespodzianki, a samotni nabiorą odwagi.

Strzelec (22.11-21.12)
Osoby spod znaku Strzelca będą robić porządki, zwłaszcza w wydatkach. Z ważnymi decyzjami nie warto się spieszyć, bo pojawi się jeszcze lepsze rozwiązanie. Jowisz podrzuci dobre oferty, dlatego warto szukać. W miłości powodzenie, ale intuicja ostrzega przed kimś, kto nie mówi prawdy o sobie. Nowe znajomości mogą być ciekawsze.

Koziorożec (22.12-19.01)
Osoby spod znaku Koziorożca będą pewne siebie. W poniedziałek pełnia przyniesie im doskonałe pomysły, a Merkury ułatwi osiągnięcie sukcesu. W weekend Księżyc radzi jednak zadbać o równowagę między życiem prywatnym a pracą. Sport i relaks będą potrzebne dla odnowy sił, mogą pojawić się ciekawe propozycje wyjazdów.

Wodnik (20.01-18.02)
Osoby spod znaku Wodnika nie będą miały cierpliwości do nudnych zadań. Mars sprawi, że postanowią szybko zmienić to, co przestało im się podobać lub opłacać. W poniedziałek podczas pełni warto odciąć się od nerwowych sytuacji i toksycznych osób. Od środy spokojniejsza aura – dobry serial czy inspirująca książka pozwolą złapać równowagę.

Ryby (19.02-20.03)
Osoby spod znaku Ryb osiągną sukces. Okaże się, że trudna lub zaległa sprawa może zostać rozwiązana i zapanuje zgoda. Od piątku spotkania z przyjaciółmi okażą się ciekawsze od innych zadań. Domownicy mogą narzekać, że brakuje im czasu dla innych, ale Wenus sprzyja zabawie i randkom.

Krakowskie szopki ponownie zachwycą Nowy Jork

Jesienią 2026 roku Nowy Jork, Stany Zjednoczone i Polonia na całym świecie będą świadkami wyjątkowego wydarzenia — II Międzynarodowego Konkursu Szopek Krakowskich. Ta niezwykła polska tradycja, wpisana na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO, z każdym rokiem zdobywa nowych uczestników i sympatyków.

Budowanie lub malowanie szopek krakowskich cieszy się coraz większą popularnością wśród dzieci, harcerzy, młodzieży, dorosłych oraz całych rodzin. Organizatorzy oczekują nowych, twórczych pomysłów, innowacyjnych konstrukcji i oryginalnych rozwiązań kolorystycznych — zarówno w modelach przestrzennych, jak i w mozaikach, akwarelach czy kolażach.

Prace konkursowe będzie można składać w sobotę 5 grudnia 2026 roku w dwóch lokalizacjach:

- w Yonkers, w szkole przy 234 Nepperhan Ave., na dolnym poziomie, w godzinach 12:00–14:00;
- w Centrum Polsko-Słowiańskim na Brooklynie przy 177 Kent St., w godzinach 16:00–17:00.

Uroczyste zakończenie konkursu odbędzie się w niedzielę 13 grudnia o godz. 14:00 w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Nowym Jorku przy 233 Madison Avenue.

Organizatorem konkursu jest Nowodworski Foundation. Projekt obejmuje trzy wzajemnie uzupełniające się elementy: warsztaty szopkarskie prowadzone przez profesjonalnych artystów plastyków, wykonanie prac konkursowych oraz pokonkursową wystawę.

Warunki konkursu są na stronie: www.sitenf.org/szopki-krakowskie.

MATERIAŁY PRASOWE

Warsztaty odbędą się w kilku lokalizacjach i będą prowadzone przez przeszkolonych artystów plastyków

TRADYCJA, EDUKACJA I WSPÓLNA PRACA

Bezpośrednim celem projektu jest popularyzowanie tradycji budowania szopek krakowskich poprzez warsztaty artystyczne i konkurs. Uczestnicy poznają historię szopkarstwa, a także charakterystyczne zabytki Krakowa i ich architektoniczne detale, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w przygotowywanych pracach.

Warsztaty odbędą się w kilku lokalizacjach i będą prowadzone przez przeszkolonych artystów plastyków. W pierwszym etapie uczestnicy zapoznają się z tradycją budowania szopek oraz z architekturą Krakowa. Dowiedzą się również, jak dobierać i łączyć materiały konstrukcyjne oraz dekoracyjne. Podczas zajęć poznają między innymi techniki montażu oświetlenia i mechanizmów umożliwiających wprawianie w ruch wybranych elementów szopki, w tym figurek.

Kolejny etap obejmie samodzielne wykonanie prac konkursowych. Szopki będą mogły powstawać indywidualnie, w grupach klasowych lub zespołach rodzinnych, z udziałem rodziców i dziadków. Następnie prace oceni sąd konkursowy, a najlepsze z nich zostaną zaprezentowane podczas uroczystego zakończenia w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku.

Ostatnim etapem projektu będzie wystawa objazdowa, organizowana w wybranych lokalizacjach. Dzięki niej szopki konkursowe będą mogły dotrzeć do szerokiej publiczności i stać się inspiracją dla kolejnych uczestników.

Zapraszamy organizacje i szkoły do zgłaszania się na warsztaty pod adres: office@sitenf.org.

NAUKA JĘZYKA I WZMACNIANIE WIĘZI Z POLSKĄ

Projekt ma nie tylko wymiar artystyczny, lecz także edukacyjny i społeczny. Warsztaty wzbogacą słownictwo uczestników w zakresie historii, architektury, budownictwa i folklorystyki. Praca nad szopkami będzie również okazją do nauki języka polskiego poprzez działanie, rozmowę i wspólne poszukiwanie twórczych rozwiązań. Ważnym celem przedsięwzięcia jest wzmacnianie więzi z Polską poprzez kontakt z rodzimą tradycją i folklorem. Kraków — dawna stolica Polski — staje się punktem wyjścia do poznawania polskiej historii, kultury i architektury. Wykorzystanie charakterystycznych elementów krakowskich zabytków w budowanych modelach pozwoli uczestnikom lepiej zrozumieć wyjątkowy charakter szopek.

Wspólna praca dzieci, młodzieży, rodziców i dziadków sprzyja integracji rodzin oraz środowisk polonijnych. Konkurs mobilizuje do współpracy zarówno pojedynczych uczestników, jak i klasy szkolne, grupy harcerskie oraz całe rodziny.

PROJEKT DLA CAŁEJ POLONII

Adresatami projektu jest nie tylko Polonia wschodniego wybrzeża Stanów Zjednoczonych ale także Kanady i całego świata oraz rodacy w Polsce — od najmłodszych dzieci, przez uczniów i młodzież, po rodziców i dziadków. Uczestnicy, wspólnie pracując, dyskutując i rozwijając nowe pomysły, będą mieli okazję poznać niezwykłą, specyficzną dziedzinę polskiej sztuki, jaką są szopki krakowskie.

II Międzynarodowy Konkurs Szopek Krakowskich będzie więc nie tylko artystyczną rywalizacją, lecz także ważnym wydarzeniem edukacyjnym i integracyjnym. To zaproszenie do wspólnego odkrywania polskiej tradycji, rozwijania wyobraźni i budowania międzypokoleniowych więzi wokół dziedzictwa Krakowa, prastarej stolicy Polski.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY ARTYSTÓW

Artyści, którzy chcą być częścią Konkursu i mogący przybliżyć umiejętność malowania czy też budowy szopek, i którzy chcieliby przekazać wizje zabytków historycznego Krakowa, legendarnych i historycznych postaci czy tradycyjnego folkloru Krakowskiego Rynku przez prowadzenie warsztatów szopkarskich dla dzieci szkolnych, harcerzy czy w ośrodkach socjalnych i bibliotekach w okolicach swojego zamieszkania, proszeni są o kontakt na jerzy@sitenf.org. Chętnych artystów przeszkolimy w metodyce prowadzenia warsztatów.

informacja prasowa

SPOŁECZEŃSTWO

Czas refleksji, wspomnień i zadumy. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH I ZADUSZKI

Początek listopada to w Kościele katolickim szczególny czas, w którym codzienny pośpiech ustępuje miejsca zadumie, wspomnieniom i refleksji nad przemijaniem. Ulice prowadzące na cmentarze zapełniają się ludźmi, na grobach pojawiają się kwiaty i płonące znicze, a rodziny spotykają się, by wspólnie uczcić pamięć tych, których nie ma już wśród żywych.

© DREAMSTIME

Na początku listopada cmentarze w Polsce rozświetlają się światłem płonących zniczy

Choć Uroczystość Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny następują dzień po dniu, mają nieco inne znaczenie.

WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH – ŚWIĘTO NIE TYLKO ZMARŁYCH

Uroczystość Wszystkich Świętych obchodzona jest 1 listopada. W Kościele katolickim to dzień poświęcony wszystkim świętym – zarówno tym oficjalnie kanonizowanym, których imiona znalazły się w kalendarzu liturgicznym, jak i tym, których świętość pozostaje nieznana. To radosna uroczystość przypominająca o ludziach, którzy osiągnęli zbawienie, oraz o chrześcijańskiej nadziei na życie wieczne.

Historia tego święta sięga pierwszych wieków chrześcijaństwa, kiedy wspominano przede wszystkim męczenników, którzy oddali życie za wiarę. Z czasem grono czczonych osób rozszerzało się, a uroczystość zaczęła obejmować wszystkich świętych.

Polakom dzień ten kojarzy się przede wszystkim z odwiedzaniem cmentarzy. Na grobach zapalane są znicze, składane wieńce i wiązanki kwiatów. W wielu miejscach Polski odbywają się procesje oraz modlitwy za zmarłych. Tradycja ta ma również wymiar rodzinny: wspólne odwiedzanie grobów pozwala przekazywać młodszym pokoleniom historie o przodkach i podtrzymywać więzi z tymi, którzy odeszli.

Warto jednak pamiętać, że Wszystkich Świętych nie jest wyłącznie dniem wspominania własnych bliskich. Jego religijny sens dotyczy wszystkich świętych, a więc także tych, których życia nie znamy i których imiona nie są powszechnie rozpoznawalne.

DZIEŃ ZADUSZNY – MODLITWA ZA TYCH, KTÓRZY ODESZLI

Następnego dnia, 2 listopada, przypada Dzień Zaduszny. W przeciwieństwie do poprzedzającej go uroczystości jest on poświęcony modlitwie za osoby zmarłe, które – zgodnie z nauczaniem katolickim – potrzebują oczyszczenia przed osiągnięciem pełni zbawienia.

Początki tej tradycji wiążą się z działalnością św. Odylona, opata klasztoru benedyktynów w Cluny we Francji. Około 998 roku ustanowił on w swoich klasztorach dzień modlitw za wszystkich zmarłych wiernych, co przyczyniło się do rozpowszechnienia zwyczaju w Kościele zachodnim. Z czasem Dzień Zaduszny stał się ważnym elementem listopadowych obchodów.

W niektórych regionach Polski zachowały się dawne zwyczaje związane z pamięcią o przodkach, choć wiele z nich zanikło lub przybrało współczesne formy.

TRADYCJA, KTÓRA ŁĄCZY POKOLENIA

Pierwsze dwa dni listopada przypominają, że pamięć o zmarłych może przybierać różne formy: od religijnej modlitwy po rodzinne opowieści i chwilę ciszy przy grobie. Dla jednych są przede wszystkim ważnymi świętami kościelnymi, dla innych – okazją do zatrzymania się i wspomnienia bliskich.

Niezależnie od przekonań, każdy znicz postawiony na grobie symbolizuje czyjąś historię, miłość i tęsknotę. W świecie, w którym tak wiele spraw wymaga pośpiechu, początek listopada pozwala na chwilę zwolnić i przypomnieć sobie o tych, którzy pozostają częścią naszego życia, choć już nie możemy spotkać ich osobiście.

Oprac. KR

Nadzieja · Hope
POLISH American PSYCHOLOGICAL SEVICES, PLLC.

Klinika Psychologiczna
NADZIEJA
zaprasza:

Licencjonowana psycholog dr Monika Herrera
oferuje konsultacje, serwisy pomocnicze, badania psychologiczne i terapie:

- w języku polskim, angielskim i hiszpańskim
- dla osób w każdym wieku (od 3 letnich dzieci do osób w sędziwym wieku)
- w szerokim zakresie schorzeń: zaburzenia neurorozwojowe, ruchowe, poznawcze, neurodegeneracyjne, udary, urazowe uszkodzenie mózgu (TBI), epilepsje, zaburzenia zachowania, zaburzenia psychologiczne/ psychiatryczne, trauma oraz opoznienia rozwojowe.

Dr Monika Herrera jest certyfikowaną specjalistką w leczeniu demencji (ECDCS) i ADHD (ADHD-CCSP oraz w terapii dialektycznej (C-DBT)

Klinika NADZIEJA oferuje:
- terapie indywidualne, grupowe oraz rodzinne,
- badania psychologiczne oraz tzw. serwisy wspierające dla pacjentów oraz ich rodzin,
- trening dla rodziców,
- leczenie depresji i problemów z samooceną,
- testy osobowości, badanie inteligencji oraz funkcji mózgu,
- pomoc ofiarom molestowania seksualnego i przemocy w rodzinie,
- pomoc w leczeniu przewlekłego bólu

New York City – 90 Broad St, 10th Floor, # 1012, New York, NY 1000
Godziny pracy: Poniedziałek-Piątek: 4pm – 9 pm

Tel.: (347) 610 5535 • Biuro: (212) 710 2663 • Fax: (347) 763 2044
e-mail: monikaherrera@hope-psychology.com • drmonikaherrera@gmail.com
www.hope-psychology.com

Nowojorskie cmentarze – kronika dziejów miasta

W Nowym Jorku, wśród miejskiego zgiełku, znajdują się miejsca, w których czas płynie inaczej. Historyczne cmentarze są nie tylko przestrzenią pamięci o zmarłych, lecz także niezwykłymi kronikami dziejów miasta. Spoczywają na nich artyści, politycy, wynalazcy i ludzie, którzy na trwałe zapisali się w historii Stanów Zjednoczonych.

CC

Wejście na Green-Wood Cemetery, zaprojektowane przez Richarda M. Upjohna

Nowojorskie nekropolie są czymś więcej niż miejscami pochówku. Opowiadają o narodzinach amerykańskiego państwa, rozwoju przemysłu, wielkich przemianach kulturowych i ambicjach kolejnych pokoleń mieszkańców.

Z okazji Święta Zmarłych postanowiliśmy przedstawić bliżej nekropolie, które warto poznać, odkrywając mniej oczywiste oblicze Nowego Jorku.

GREEN-WOOD CEMETERY

Otwarty w 1838 roku Green-Wood Cemetery na Brooklynie należy do najważniejszych historycznych cmentarzy w Stanach Zjednoczonych. Powstał w czasach, gdy mieszkańcy zatłoczonych amerykańskich miast zaczęli szukać spokojniejszych miejsc pochówku poza ścisłym centrum. Rozległy teren, pagórki, stawy i kręte alejki sprawiły, że nekropolia przypomina park krajobrazowy. Jej popularność była tak duża, że w XIX wieku stała się jedną z najchętniej odwiedzanych atrakcji okolic Nowego Jorku.

Fragment ściany południowej New York Marble Cemetery, ukazujący marmurowe tablice

Green-Wood słynie również z imponujących nagrobków, kaplic i rzeźb, wśród których można odnaleźć prawdziwe dzieła sztuki. Spoczywa tu wiele osób związanych z rozwojem amerykańskiej kultury, przemysłu i życia publicznego. Jednym z najbardziej znanych pochowanych jest Leonard Bernstein, wybitny kompozytor i dyrygent, twórca muzyki do musicalu „West Side Story". Na cmentarzu znajduje się także grób Jeana-Michela Basquiata, artysty, który stał się jedną z ikon nowojorskiej sceny artystycznej lat 80. XX wieku.

TRINITY CHURCHYARD

W samym sercu Dolnego Manhattanu, w pobliżu Wall Street i Broadwayu, znajduje się niewielki cmentarz należący do parafii Trinity Church. Stare nagrobki i drzewa otoczone są nowoczesnymi biurowcami, a zaledwie kilka kroków dalej codziennie przewijają się tysiące pracowników i turystów.

Historia tego miejsca sięga końca XVII wieku. Wśród pochowanych tam znajdują się postacie szczególnie ważne dla historii Stanów Zjednoczonych. Najsłynniejszą z nich jest Alexander Hamilton, jeden z ojców założycieli państwa, pierwszy sekretarz skarbu USA. Na cmentarzu spoczywa także Robert Fulton, inżynier i wynalazca kojarzony z rozwojem komercyjnej żeglugi parowej.

WOODLAWN CEMETERY

Na północy Bronksu, z dala od najbardziej zatłoczonych dzielnic Manhattanu, znajduje się Woodlawn Cemetery, otwarty w 1863 roku. To jeden z największych cmentarzy Nowego Jorku. Rozległe trawniki, stare drzewa i monumentalne mauzolea sprawiają, że przypomina miasto ukryte wśród zieleni. Szczególną uwagę zwracają rodzinne grobowce projektowane przez znanych architektów oraz ozdobne nagrobki, które są świadectwem gustów i ambicji najzamożniejszych Amerykanów przełomu XIX i XX wieku.

Woodlawn jest prawdziwą skarbnicą amerykańskiej kultury. Spoczywa tu Duke Ellington, legendarny pianista i kompozytor jazzowy, który przez dziesięciolecia współtworzył muzyczne oblicze Stanów Zjednoczonych. Niedaleko znajduje się grób Milesa Davisa, jednego z najważniejszych innowatorów w historii jazzu. Na cmentarzu pochowano również Irvinga Berlina, autora takich przebojów jak „White Christmas", oraz Celii Cruz, kubańskiej piosenkarki nazywanej królową salsy. W Woodlawn spoczywa także Joseph Pulitzer, wpływowy wydawca prasowy, którego nazwisko nosi jedna z najbardziej prestiżowych nagród dziennikarskich na świecie.

NEW YORK MARBLE CEMETERY

Wśród wielkich nekropolii Nowego Jorku New York Marble Cemetery wyróżnia się kameralnym charakterem. Ukryty między budynkami East Village na Manhattanie, powstał w 1830 roku i jest uznawany za najstarszy publiczny, niesekciarski cmentarz w mieście. Założono go w czasach, gdy obawiano się zagrożeń sanitarnych związanych z tradycyjnymi pochówkami. Zamiast grzebać trumny bezpośrednio w ziemi, umieszczano je w specjalnych podziemnych komorach wyłożonych marmurem. I to właśnie marmur nadał nekropolii nazwę.

Woodlawn Cemetery to jeden z największych cmentarzy Nowego Jorku

Wśród pochowanych tam znajduje się Stephen Allen, burmistrz Nowego Jorku w latach 1829–1830, a także James Lenox, kolekcjoner książek i dzieł sztuki, którego zbiory przyczyniły się do powstania New York Public Library. Spoczywa tu również James Henry Roosevelt, fundator Roosevelt Hospital, jednej z ważnych instytucji medycznych miasta. Choć nazwiska te nie są tak powszechnie rozpoznawalne jak nazwiska gwiazd muzyki czy kina, doskonale pokazują, jak wiele osób współtworzyło rozwój Nowego Jorku.

Oprac. KR

POLSKIE SZKOŁY

Jesień z pasją w Akademii Języka Polskiego

Jesień to wyjątkowa pora roku, w której królestwem barw i ciepłych dekoracji niepodzielnie rządzi dynia. W naszej Akademii Języka Polskiego w Manchester, NJ wierzymy, że edukacja i integracja wychodzą daleko poza szkolne ławki — dlatego organizujemy twórcze warsztaty oraz pełne przygód wyjazdy zarówno dla naszych uczniów, jak i dorosłych.

© ELŻBIETA WSZĘDYRÓWNA

W minionych dniach jesienna energia ogarnęła całą naszą społeczność: od najmłodszych odkrywców po mamy, przyjaciółki i babcie!
Nasi uczniowie wyruszyli na pełną wrażeń wycieczkę na farmę w Toms River. Słoneczna pogoda i wyśmienite humory towarzyszyły nam przez cały dzień, a program obfitował w atrakcje:
- Jesienna przejażdżka traktorem wśród malowniczych, złocistych krajobrazów.
- Bliskie spotkania ze zwierzętami — karmienie, głaskanie i poznawanie uroczych mieszkańców gospodarstwa.
- Lekcja przyrody w terenie — dzieci odkrywały sekrety upraw warzyw i dowiadywały się, jaką drogę pokonują plony z pola na nasze stoły. Poznały bardziej unikatowe warzywa np. Okrę i sezam.
- Wesołe gry integracyjne i beztroski ruch na świeżym powietrzu.
Prawdziwym hitem okazały się jednak kreatywne warsztaty zdobienia dyń. Dziecięca fantazja nie miała granic! Zwykłe pomarańczowe warzywa zamieniły się w małe dzieła sztuki: z uśmiechniętymi buźkami, wąsami z kolorowej włóczki, brokatowymi koronami i barwnymi naklejkami. Każde dziecko stworzyło unikalnego jesiennego stworka, z dumą zabierając go do domu.

„MIĘKKA DYNIA" — RELAKS I RĘKODZIEŁO DLA DOROSŁYCH

W murach szkoły w Manchester królowała z kolei elegancja i rzemiosło tekstylne. Na warsztatach rękodzieła „Miękka dynia" zebrały się mamy, babcie oraz przyjaciółki naszej szkoły, by pod okiem p. Kingi Dobrzański i p. Marty Kirkickiej stworzyć przytulne dekoracje w stylu złotej polskiej jesieni.
Z kawałków miękkich, fakturowanych materiałów i puszystego wypełnienia uczestniczki formowały kształtne dynie, przewiązując je pachnącym jutowym sznurkiem oraz zdobiąc gałązkami i listkami. Praca w przyjaznej atmosferze okazała się wspaniałą odskocznią od codziennego pośpiechu i dowodem na to, jak wielkie talenty drzemią w każdej z nas.
Po zakończonym tworzeniu przyszedł czas na rozmowy przy aromatycznej herbacie i domowych specjałach. Na stole brylował aksamitny sernik dyniowy oraz zapiekane gruszki z kozim serem, miodem, orzechami i nutą cynamonu, obok których znalazły się chrupiące wafelki, oponki i ciasteczka.
Serdecznie dziękujemy p. dyrektor Annie Tracz — pomysłodawczyni tych wydarzeń — a także instruktorkom, nauczycielom, rodzicom i wszystkim uczestnikom za stworzenie tak serdecznej atmosfery. A ponieważ nasi panowie z uśmiechem dopytują już o dedykowaną edycję pod hasłem „Twarda cukinia"... niewykluczone, że wkrótce znów zaskoczymy nowymi warsztatami!

Marta Kirkicka

„Pieśń i Poezja Tchnieniem Wolności Narodu Polskiego – FESTIWAL POEZJI POLSKIEJ”

W dniu 6 listopada o godz. 18: 30 „THEOS” - Theatre and Opera Society we współpracy z Centrum Polsko–Słowiańskim, w Galerii na 177 Kent Street, zapraszają na przedstawienie, „Pieśń i Poezja Tchnieniem Wolności Narodu Polskiego – Festiwal Poezji Polskiej” pod patronatem honorowym Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku. Program jest dofinansowany przez Fundację Wolność i Demokracja poprzez ogłoszony konkurs regrantingowy „MINIGRANTY_2026”ze środków budżetu państwa.

Kościuszko! Twoja skromność nie dba o pochwały,
W boju mężny, w pokoju umysł masz wspaniały,
Wielki przez rozum, cnoty i waleczne sprawy,
Nikt więcej nie miał prawa nad Ciebie do sławy.

Alojzy Feliński

To dwa wydarzenia w jednym przedstawieniu i festiwal. Nasze historyczne przedstawienie poetycko-wokalne poświęcone jest naszej narodowej pieśni i poezji, które zawsze towarzyszyły nam w walce o niepodległość. W tym roku jest ono w szczególności dedykowane Tadeuszowi Kościuszce z okazji 280-tej rocznicy jego urodzin oraz hołdzie jego wkładu w odzyskanie niepodległości Ameryki (250-ta rocznica).

Będziemy świadkami jego narodzin z udziałem Ojczyzny (Katarzyny Drucker), Syna Narodu (Andrew Michoń) i Poezji (Anna Kucay), pobytu w Ameryce i spotkania z George'em Washingtonem (Leszek Wiśniewski). Zobaczymy przysięgę Kościuszki (Tadeusz Nowak) na Krakowskim Rynku z udziałem Chóru „Krakus”, przy akompaniamencie Oli Watras. Będziemy również na specjalnym przyjęciu dla Kościuszki u Czartoryskich w Sieniawie, gdzie odbyła się pewna mało znana ceremonia.

Gościem honorowym będzie dr Luiza Raab-Pontecorvo, artystka i ambasadorka dziedzictwa polskiego, która wystąpi w roli księżnej Izabeli Czartoryskiej.

Przedstawi Ona również patriotyczne prace z drewna CraftMind Designs wykonane przez Barta Pontecorvo, które będą elementami scenografii.

Całość uświetni wystawa prac artystycznych stworzonych przez naszych seniorów z grupy artystycznej „Krakus” pod kierownictwem Agnieszki Nowińskiej. W części Festiwalowej dzieci i młodzież z polskich szkół zaprezentują wybrane poezje (10 wierszy) z książeczki „Abecadło Wolnych Dzieci” autorstwa Artura Oppmana (OR-OT). Każdy wiersz odpowiada literze alfabetu i odnosi się do wydarzeń, bitew, postaci historycznych ważnych dla Polski oraz Ameryki. Następnie odbędzie się wręczenie dyplomów promowania języka polskiego dla dzieci i szkół oraz wręczenie podarunków przez zaproszonego gościa. Zapraszamy dorosłych jak i dzieci ze szkół polonijnych na to historyczne przedstawienie i ciepły poczęstunek.

POLSKIE SZKOŁY

POLONIJNY DZIEŃ DWUJĘZYCZNOŚCI

Jak wiele można zobaczyć, poznać i przeżyć w ciągu jednego dnia? Uczniowie, nauczyciele i cała społeczność Polskiej Szkoły św. Michała w Lyndhurst, NJ udowodnili, że naprawdę bardzo dużo! Z okazji 12. Polonijnego Dnia Dwujęzyczności aula zamieniła się w niezwykłą przestrzeń pełną kolorów, muzyki, tradycji i smaków z różnych stron świata. Wszystko za sprawą wyjątkowego wydarzenia pod hasłem „Dookoła świata w jeden dzień”.

TOMASZ ZAWADZKI

Tym razem nasza szkolna podróż objęła osiem krajów: Polskę, Francję, Stany Zjednoczone, Grecję, Meksyk, Japonię, Włochy i Kanadę. Każdy z nich miał swoją niepowtarzalną atmosferę, charakterystyczne symbole i bogactwo tradycji, którymi uczniowie chętnie dzielili się z innymi.

Podczas tej niezwykłej wyprawy można było poczuć klimat romantycznej Francji, poznać różnorodność Stanów Zjednoczonych, przypomnieć sobie piękno polskiego dziedzictwa, odkryć greckie zwyczaje, meksykańską energię, japońską harmonię, włoskie zamiłowanie do dobrego jedzenia oraz kanadyjską gościnność. Każdy przystanek był okazją do poznania nowych ciekawostek i spojrzenia na świat z innej perspektywy.

Nasza podróż dookoła świata nie mogła obyć się bez muzyki i tańca! Uczniowie zadbali o to, by festiwal był pełen energii, radości i niezapomnianych wrażeń. Wśród występów znalazł się pełen temperamentu grecki taniec Zorba,. Nie zabrakło również polskiego akcentu – przy dźwiękach tradycyjnej pieśni „Zasiali górale” mogliśmy poczuć ducha polskiego folkloru i przypomnieć sobie piękno rodzimej tradycji.

Z kolei japońska gimnastyka wprowadziła do naszej podróży element ruchu, harmonii i dobrej zabawy, pozwalając uczniom odkrywać kulturę Japonii w nieco inny sposób. Każdy z tych występów był wyjątkowy i pokazał, że muzyka, taniec oraz wspólna aktywność potrafią łączyć ludzi niezależnie od języka i pochodzenia.

Te artystyczne chwile były pięknym dowodem na to, że poznawanie świata może odbywać się poprzez wszystkie zmysły – słuch, wzrok, smak, a także ruch. Dzięki takim doświadczeniom tradycje różnych narodów stają się bliższe, a nauka zamienia się w radosną przygodę.

Nie zabrakło barwnych dekoracji, narodowych symboli i elementów charakterystycznych dla poszczególnych kultur. Szczególną atrakcją stała się podróż przez smaki świata, ponieważ tradycyjne potrawy i słodkie przysmaki pozwoliły uczestnikom przekonać się, że kuchnia jest ważną częścią historii i tożsamości każdego narodu.

Była to jednak nie tylko lekcja geografii i kultury, ale również piękna lekcja dwujęzyczności.

Polonijny Dzień Dwujęzyczności przypomina nam, że znajomość języków otwiera drzwi do nowych możliwości, uczy empatii i pomaga lepiej rozumieć innych. Pokazuje również, że można być dumnym ze swoich polskich korzeni, a jednocześnie z ciekawością i szacunkiem odkrywać kulturę kraju, w którym się mieszka, oraz tradycje innych narodów.

Dookoła świata w jeden dzień był czymś więcej niż szkolnym wydarzeniem. Był świętem otwartości, wspólnoty i dumy z wielojęzyczności. Pokazał, że szkoła polonijna może być miejscem, w którym pielęgnuje się własną kulturę, a jednocześnie buduje mosty między narodami.

Serdeczne podziękowania należą się wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tego wyjątkowego dnia – nauczycielom, uczniom, rodzicom. Dzięki wspólnemu zaangażowaniu Polska Szkoła św. Mi-

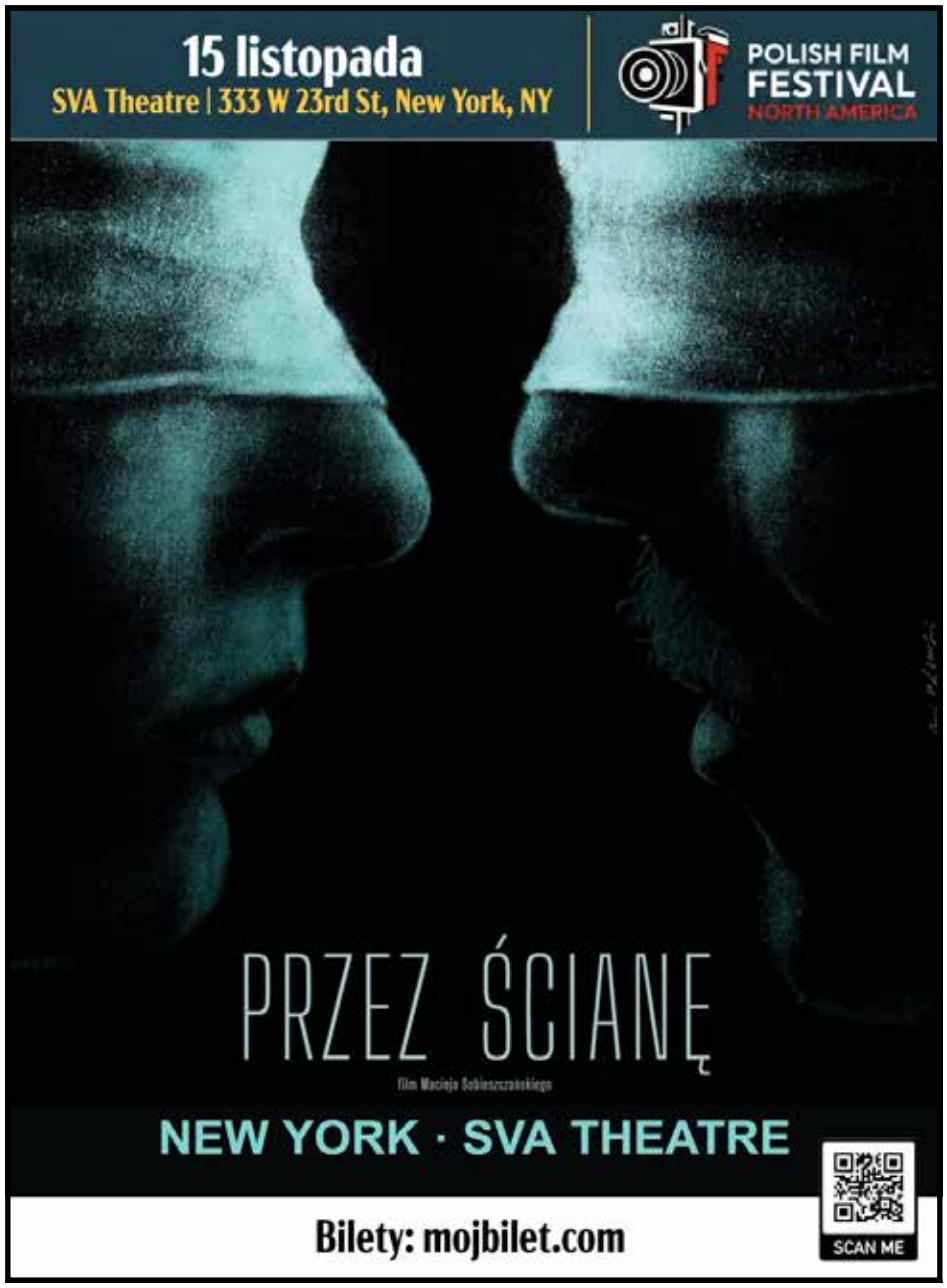

chała w Lyndhurst na jeden dzień stała się małym światem pełnym inspiracji, odkryć i niezapomnianych wrażeń.

Bo przecież, aby poznać świat, nie zawsze trzeba wsiadać do samolotu. Czasem wystarczy otworzyć drzwi szkolnej sali, posłuchać opowieści o innym kraju, spróbować nowych smaków i spojrzeć na drugiego człowieka z ciekawością i życzliwością.

Osiem krajów, wiele tradycji, niezliczone smaki i jeden wspólny cel – poznawać, rozumieć i łączyć kultury.

Małgorzata Gadomska

dompak
PACZKI DO POLSKI ORAZ DO EUROPY

nasze usługi

- Serwis od drzwi do drzwi
- Wysyłka statkiem oraz samolotem
- Wysyłka pojazdów: samochody, motocykle i quady
- Przesyłki częściowo i całokontenerowe
- Serwisy celne oraz mienie przesiedleńcze

lokalizacje

www.dompak.us

Dompak Warehouse
201 Hartle St. Suite A
Sayreville, NJ 08872
732.325.3322

Dompak Travel
25 Locust Ave.
Wallington, NJ 07057
201.706.9812

Dompak Shipping & Travel
61-65 56th Rd.
Maspeth, NY 11378
718.705.0070

KINO

„LALKA” WKRÓTCE PRZEGONI „SPIDER-MANA”!

Najnowsze dane z polskich kin nie pozostawiają wątpliwości – jeśli nie wydarzy się nieprzewidziany kataklizm, „Lalka” spokojnie prześcignie film „Spider-Man: Całkiem nowy dzień” i zostanie najchętniej oglądaną produkcją w Polsce w 2026 roku!

© MATERIAŁY PRASOWE

Gwiazdorska obsada „Lalki” przyciąga do polskich kin miliony widzów

W miesiąc od premiery, filmowa wersja „Lalki” Bolesława Prusa została obejrzana nad Wisłą prawie 2,4 miliona razy. To absolutny fenomen, jeśli chodzi o polską scenę kinową. Ekranizacja kultowej polskiej powieści przebiła już dawno „Odyseję” Christophera Nolana i kwestią czasu pozostaje, kiedy stanie się najpopularniejszym filmem w Polsce w 2026 roku. Jak na razie tytuł ten dzierży „Spider-Man: Całkiem nowy dzień”, ale z wynikiem nieco ponad 2,6 miliona sprzedanych biletów nie ma szans utrzymać palmy pierwszeństwa do końca roku. Ba, większość ekspertów spodziewa się, że „Lalka” zostanie numerem jeden do połowy listopada!

Czy liczba 3 milionów sprzedanych biletów jest w przypadku filmu Macieja Kawalskiego realna? Na pewno nie jest to wykluczone, a taki wynik byłby na skalę Polski totalnie kosmiczny. Od wybuchu pandemii Covid-19 zaledwie dwa polskie filmy były chętniej oglądane niż „Lalka” – mowa tu o „Akademii pana Kleksa” (ponad 2,9 mln widzów) oraz „Dom dobry” (ponad 2,4 mln widzów). Dzieło Wojciecha Smarzowskiego wkrótce zostanie „przeskoczone”, natomiast „Akademia pana Kleksa” wciąż wyprzedza „Lalkę” o sporą liczbę sprzedanych biletów. Ale film Kawalskiego jest tak dobry, że i ten wynik może zostać pobity.

Widzowie ze Wschodniego Wybrzeża USA już wkrótce będą mieli okazję, by obejrzeć „Lalkę”.

Oprac. KR

POKAZY FILMU ODBĘDĄ SIĘ W DNIACH:

7 listopada - Hawthorne Theatres, NJ;
8 listopada - Rutgers Cinema, NJ;
8 listopada – Pocono Cinema, PA;
12 listopada - Sacred Heart University Community Theatre, Fairfield, CT;
15 listopada - SVA Theatre, NY;
15 listopada - South Bay Cinemas, Long Island;
15 listopada - Picture Show, Fall River, MA;
16 listopada - Picture Show, Berlin CT;
17 listopada - The Avalon Theatre, Washington DC;
21 listopada - Hawthorne Theatres, NJ;
22 listopada - Bellmore Movies & Showplace, NY.

Bilety na seanse można kupić za pośrednictwem strony internetowej: www.mojbilet.com

SEZON GRYPOWY W USA
zaczął się wyjątkowo wcześnie

Sezon grypowy wyjątkowo wcześnie rozpoczął się w USA, głównie na zachodnim wybrzeżu, nawet w stanie Waszyngton, co jest nietypowe. Według CDC w Atlancie wzrost zachorowań gwałtownie zaczął rosnąć o 2,5 miesiąca wcześniej niż zwykle.

Tegoroczny wzrost aktywności wirusa grypy w Stanach Zjednoczonych odnotowano już pod koniec sierpnia i we wrześniu. Obecnie głównie rozprzestrzenia się on na Zachodnim Wybrzeżu – w Kalifornii, Arizonie i stanie Utah, a także w Seattle i stanie Waszyngton, co jest najbardziej zaskakujące.

Sezonowa fala zachorowań na grypę w USA zwykle rozpoczyna się na południu, najczęściej na Florydzie, a potem stopniowo przenosi się na północ. Tymczasem w Seattle już w październiku poziom zakażeń jest taki, jaki zwykle występuje w styczniu – twierdzi w wypowiedzi dla CNN dr Alex Greninger, kierownik oddziału Diagnostyki Chorób Infekcyjnych Uniwersytetu Waszyngtońskiego.

Powodem tego jest przeniesienie

DREAMSTIME

Każdego roku zakażeniu grypą ulega kilkadziesiąt milionów Amerykanów

się wirusa grypy z Azji na Zachodnie Wybrzeże USA. W Kalifornii, Arizonie, Nevadzie oraz stanie Waszyngton co dziesiąty wykonywany test na grypę jest pozytywny. Według Centrum Prewencji i Kontroli Chorób (CDC) w Atlancie coraz częściej jednak odnotowuje się wzrost zakażeń na wschód od Zachodniego Wybrzeża.

Zbigniew Wojtasiński (PAP)

KOSMOS

Roboty przygotują bazę na Księżycu

Roboty będą przygotowywać bazy na Księżycu, obsługiwać satelity i badać odległe światy. „Dzięki sztucznej inteligencji staną się coraz bardziej samodzielne, choć zadania nadal będą wyznaczać im ludzie" – mówi Łukasz Wilczyński, prezes Europejskiej Fundacji Kosmicznej.

„Kosmiczna robotyka to znacznie więcej niż marsjańskie łaziki" – podkreślił Łukasz Wilczyński, prezes Europejskiej Fundacji Kosmicznej i pomysłodawca zawodów European Rover Challenge (ERC). Jak wytłumaczył, obejmuje ona różnorodne maszyny o różnych formach, które mogą pracować samodzielne, jak i pod ścisłą kontrolą człowieka.

„Najbardziej widowiskowe i rozpoznawalne są oczywiście łaziki. Jednak już na Marsie mieliśmy latającego drona Ingenuity. Na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej od dawna działa robotyczne ramię pomagające astronautom w przeróżnych zadaniach, choćby przy montażu i naprawach elementów stacji. Robotyka to również mechanizmy rozkładające instrumenty badawcze na sondach i satelitach czy swobodnie poruszające się po ISS roboty Astrobee, testowane jako urządzenia asystujące załodze" – zaznaczył specjalista.

Zdaniem eksperta roboty będą niezastąpione w badaniu odległych światów. Na przykład NASA planuje wysłać na Tytana – księżyc Saturna, latającą maszynę Dragonfly. Takie misje pozwolą docierać tam, gdzie podróż człowieka byłaby obecnie niewykonalna.

W najbliższym czasie szczególną rolę maszyny odegrają na Księżycu. Ekspert wskazał m.in. na rozwiązania rozwijane przez firmę GITAI: jeżdżące roboty, w swojej górnej części przypominającej humanoida, przeznaczone do montażu, demontażu i serwisowania różnych instalacji.

© DREAMSTIME

Kosmiczne fabryki będą zrobotyzowane. Podobne rozwiązania działają już na Ziemi

„Infrastruktura księżycowa to nie tylko baza. To również przekaźniki, panele słoneczne czy różnego rodzaju instrumenty. Trzeba je rozstawiać i obsługiwać. W laboratoriach prowadzone są ponadto prace nad robotami, które mają pozyskiwać i przetwarzać regolit, czyli materiał pokrywający powierzchnię Księżyca. Mógłby on posłużyć do produkcji elementów budowlanych. Rozważa się także umieszczanie części infrastruktury pod powierzchnią, by lepiej chronić ludzi przed promieniowaniem – w tym także pomogą roboty" – wyjaśnił Wilczyński.

Jego zdaniem na początku, zanim ludzie na stałe osiądą w księżycowej bazie, w pierwszej kolejności będzie ją budować flota robotów.

Marek Matacz

Polacy opracowali

URZĄDZENIE DO REANIMACJI W KOSMOSIE

Polscy naukowcy opracowali system umożliwiający stabilizację ratownika i poszkodowanego podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach nieważkości. Rozwiązanie może znaleźć zastosowanie w przyszłych misjach księżycowych i wyprawach na Marsa.

Projekt jest na etapie testów inżynieryjnych, a jego twórcy starają się o możliwość przeprowadzenia prób podczas lotów parabolicznych – poinformował dr n. med. Arkadiusz Trzos z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Urządzenie rozwijane pod nazwami CMRS/ARS (Crew Medical Restraint System/ Atmed Restraint System) ma rozwiązać jeden z podstawowych problemów ratownictwa w kosmosie. Jak wyjaśnił kierownik Zakładu Badań Symulatorowych, Szkolenia i Treningu Lotniczo-Lekarskiego Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej (WIML) płk rez. dr n. med. Krzysztof Kowalczuk, w warunkach mikrograwitacji ratownik wykonujący uciski klatki piersiowej odbija się od poszkodowanego, co utrudnia prowadzenie skutecznej resuscytacji. „Prowadzenie skutecznego RKO jest krytycznie istotne dla długotrwałych lotów kosmicznych, ale w praktyce stanowi olbrzymie wyzwanie. Ze względu na nieważkość astronauta próbujący wykonać resuscytację odbija się od osoby, której chce udzielić pomocy. Konieczne jest więc szybkie i pewne zamocowanie poszkodowanego i ratownika do podłoża" – powiedział Kowalczuk. System ma uchwyty umożliwiające stabilizację ratownika oraz pozwala na szybkie unieruchomienie poszkodowanego. Zapewnia też sztywne podparcie pleców, dzięki czemu możliwe jest wykonywanie ucisków klatki piersiowej z odpowiednią siłą i głębokością.

Szymon Bafia

Prowadzenie skutecznej resuscytacji jest krytycznie istotne dla długotrwałych lotów kosmicznych

informacje na podstawie PAP

Lenape – pierwsi Nowojorczycy

Zanim na Manhattanie wyrosły drapacze chmur, a na Wall Street zaczęto handlować akcjami, nad rzeką Hudson żyli ludzie, którzy polowali w okolicznych lasach, łowili ryby i przemieszczali się między nadbrzeżnymi osadami. Nazywali siebie Lenape, a ziemie ich przodków obejmowały między innymi tereny dzisiejszego Nowego Jorku. Choć kolonizacja niemal całkowicie wyparła ich z rodzinnych stron, historia tego ludu wciąż jest obecna w krajobrazie jednego z najsłynniejszych miast świata.

CC

Współcześni Lenape wciąż pielęgnują tradycje i pamięć o ojczyźnie przodków

Lenape, określani również jako Lenni Lenape, należeli do rdzennych ludów Ameryki Północnej. Ich tradycyjne terytorium, nazywane Lenapehoking, rozciągało się na obszary dzisiejszego New Jersey, wschodniej Pensylwanii, północnego Delaware oraz południowej części stanu Nowy Jork. Obejmowało Manhattan, zachodnią część Long Island i dolinę rzeki Hudson. Nazwa Lenape jest tłumaczona jako „prawdziwi ludzie" lub „ludzie". Nie była to jedna, scentralizowana społeczność rządzona przez króla. Lenape tworzyli wiele lokalnych grup, posługujących się spokrewnionymi odmianami języka. Poszczególne społeczności miały własnych przywódców, a ich życie opierało się na współpracy, wymianie handlowej i wykorzystywaniu zasobów otaczającej przyrody.

Ich codzienność zmieniała się wraz z porami roku. Latem mieszkańcy osad korzystali z bogactwa wybrzeża, łowili ryby i zbierali skorupiaki, zimą zaś częściej przenosili się w głąb lądu. Polowali na jelenie i inne zwierzęta, zbierali dzikie owoce oraz uprawiali kukurydzę, fasolę i dynię.

Lenape byli również znakomitymi użytkownikami lokalnych szlaków wodnych. Wykonywali czółna z wydrążonych pni drzew, którymi przemieszczali się po rzekach i zatokach. W czasach, gdy nie istniały jeszcze mosty ani asfaltowe drogi, woda była jednym z najważniejszych szlaków komunikacyjnych.

MANHATTAN PRZED MANHATTANEM

Kiedy w 1609 roku angielski żeglarz Henry Hudson wpłynął na wody dzisiejszej zatoki nowojorskiej, nie odkrył pustej krainy. Trafił na terytorium zamieszkane przez rdzenną ludność, z którą europejscy przybysze szybko rozpoczęli wymianę handlową. Szczególnie cenione były skóry bobrów, poszukiwane w Europie między innymi do produkcji modnych nakryć głowy. W zamian Lenape i inne lokalne społeczności otrzymywały metalowe narzędzia, naczynia oraz różne wyroby europejskie.

Jednym z najbardziej znanych epizodów tej historii jest rzekoma sprzedaż Manhattanu w 1626 roku. Według tradycyjnej opowieści holenderski przedstawiciel Peter Minuit nabył wyspę od miejscowej ludności za towary warte 60 guldenów, co później przeliczano na około 24 dolary. Ta kwota stała się jednym z najsłynniejszych mitów w historii Nowego Jorku.

Problem w tym, że zachowane źródła są skąpe i nie pozwalają dokładnie odtworzyć przebiegu porozumienia. Nie ma też pewności, czy obie strony rozumiały je w ten sam sposób. Dla Lenape ziemia nie była zwykłym towarem, który można posiadać i sprzedać na zasadach znanych Europejczykom. Porozumienie mogło być rozumiane raczej jako uzgodnienie korzystania z terenu lub podzielenia się jego zasobami.

W kolejnych dekadach Holendrzy rozbudowali osadę Nowy Amsterdam, która dała początek dzisiejszemu Nowemu Jorkowi. Początkowo handel przynosił korzyści obu stronom, ale wraz z napływem osadników rosły konflikty o ziemię, zasoby i kontrolę nad terytorium. Choroby przywiezione z Europy, na które rdzenni mieszkańcy nie mieli wcześniej odporności, dodatkowo dziesiątkowały ich społeczności.

LUD, KTÓRY PRZETRWAŁ

Historia pierwotnych mieszkańców nie zniknęła całkowicie pod betonem i szkłem. Sama nazwa Manhattan wywodzi się z określeń używanych przez rdzennych mieszkańców, choć jej dokładne językowe pochodzenie pozostaje przedmiotem dyskusji. Również nazwy wielu miejsc w regionie przypominają o dawnych językach i krajobrazie sprzed kolonizacji.

Ciekawym przykładem jest Broadway, jedna z najsłynniejszych ulic świata. Jej przebieg częściowo nawiązuje do wcześniejszych szlaków komunikacyjnych, wykorzystywanych jeszcze przed powstaniem europejskiej osady. Warto też pamiętać, że dzisiejsze dzielnice Brooklynu, Queens i Staten Island były niegdyś terenami różnych społeczności Lenape. Ich osady często znajdowały się w pobliżu zatok, strumieni i źródeł słodkiej wody, zapewniających dostęp do pożywienia.

Kultura Lenape jest m.in. świadectwem historii Nowego Jorku

W XVII i XVIII wieku presja kolonizacyjna zmuszała coraz więcej Lenape do opuszczania rodzinnych ziem. Po przejęciu Nowej Holandii przez Anglików w 1664 roku proces ten przyspieszył. Kolejne konflikty, epidemie i porozumienia dotyczące ziemi prowadziły do dalszych przesiedleń. Wielu Lenape przeniosło się na zachód, między innymi na tereny dzisiejszego Ohio, a później także do innych części Ameryki Północnej.

Nie oznacza to jednak, że lud ten przestał istnieć. Współcześni Lenape żyją w różnych społecznościach w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, pielęgnując tradycje, języki oraz pamięć o ojczyźnie przodków. Ich historia przypomina, że Nowy Jork nie narodził się dopiero wraz z europejskimi osadnikami. Na długo przed powstaniem metropolii istniał tu świat osad, szlaków wodnych i społeczności, które potrafiły żyć w ścisłym związku z otaczającą przyrodą.

Oprac. KR

POLISH CULTURAL FOUNDATION

est. 1973 a nonprofit 501(c)(3) organization

177 BROADWAY • CLARK • NEW JERSEY 07066 • USA

PCF@PCFNJ.ORG • T: 732-382-7197 • WWW.PCFNJ.ORG

FACEBOOK.COM/POLISHCULTURALFOUNDATION

Zapraszamy do przyłączenia się do akcji:

"OBUDŹ W SOBIE POLSKOŚĆ - KOCHAM POLSKĘ"

Jeżeli jesteś dumna/dumny z bycia Polką/Polakiem lub z Twojego polskiego pochodzenia lub po prostu lubisz Polskę i Polaków - zapraszamy do umieszczenia naklejek Kocham Polskę na samochodzie oraz do noszenia znaczków Kocham Polskę przypiętych do ubrań, plecaków itp.

Naklejki oraz znaczki można otrzymać bezpłatnie (chociaż donacje oczywiście są mile widziane) -- prosimy o kontakt: info@pcfnj.org

We invite you to joing the campaign:

"AWAKEN YOUR POLISH PRIDE - I LOVE POLAND"

If you are proud of being Polish, your Polish heritage or simply like Poland and Polish people - we invite you to show your support by placing an "I love Poland" sticker on your car and wearing a button on your clothes, backpack, etc.

Stickers and buttons can be obtained for free (although donations are of course welcome) please contact us: info@pcfnj.org

Złota Piłka dla Kane'a podzieliła świat futbolu!

Anglik Harry Kane został zdobywcą tegorocznej Złotej Piłki w plebiscycie „France Football" dla najlepszego piłkarza globu. Zawodnik Bayernu Monachium wygrał dość nieoczekiwanie, bo większe szanse dawano m.in. Lamine'owi Yamalowi i Kylianowi Mbappe.

PAP/EPA/TOLGA AKMEN

Harry Kane został drugim Anglikiem w XXI wieku, który sięgnął po Złotą Piłkę

Wybór Kane'a rozpalił piłkarski świat do czerwoności. Co prawda Anglik, który na tegorocznych mistrzostwach świata w USA, Kanadzie i Meksyku zdobył sześć bramek znajdował się w gronie faworytów, ale większość ekspertów wskazywała jednak na Kyliana Mbappe lub Lamine'a Yamala. Francuz był przecież królem strzelców mundialu (strzelił dziesięć goli), a Yamal został mistrzem świata z reprezentacją Hiszpanii.

A jednak to Kane otrzymał najcenniejsze indywidualne trofeum w świecie piłki nożnej, co wzbudziło sporą sensację. Dodatkowym smaczkiem był fakt, że Złotą Piłkę przyznano mu w Londynie, a nie jak zazwyczaj – w Paryżu. Tegoroczna ceremonia wręczenia Ballon d'Or została przeniesiona do Londynu, aby uczcić 70. rocznicę zdobycia tego wyróżnienia przez legendę angielskiego futbolu Stanleya Matthewsa.

Wśród kobiet Alexia Putellas z London City Lionesses po raz trzeci sięgnęła po Złotą Piłkę. Druga w zestawieniu była Polka - Ewa Pajor, napastniczka Barcelony.

Red. KR

NBA NIE DLA SOCHANA!

Zagra w G League

Koszykarz reprezentacji Polski Jeremy Sochan będzie występował w lidze NBA G League, czyli oficjalnym zapleczu NBA. Z numerem jeden w drafcie wybrała go ekipa Texas Legends. Sezon rusza 6 listopada.

W połowie października 23-letniego Sochana zwolnił rywalizujący w NBA klub Portland Trail Blazers.

Texas Legends to filia klubu z NBA Dallas Mavericks. Gra Sochana w Legends nie oznacza jednak, że ofertę z NBA mogą mu złożyć tylko Mavericks. Polak na każdym etapie sezonu może negocjować z dowolnym klubem z NBA, jeśli tylko któryś będzie nim zainteresowany.

Sochan na każdym etapie sezonu może negocjować z dowolnym klubem z NBA, jeśli tylko któryś będzie nim zainteresowany

Sochan karierę w NBA rozpoczął przed czterema laty w San Antonio Spurs, gdzie trafił wybrany w drafcie z numerem dziewiątym i podpisał czteroletni kontrakt. Pierwsze lata występów były udane, jednak z czasem stracił miejsce w podstawowej piątce. W lutym 2026 Teksańczycy rozwiązali umowę.

Dwa dni później związał się do końca rozgrywek 2025/26 z New York Knicks. Z Nowojorczykami sięgnął po tytuł, ale rzadko pojawiał się na boisku i jego wkład w mistrzostwo NBA był znikomy.

W sierpniu roczną umowę podpisał z Trail Blazers, jednak była ona niegwarantowana, co oznaczało, że klub mógł ją rozwiązać w każdej chwili, bez wypłacania zapisanej w niej pensji.

wkp/sab (PAP)

TRUMP SKRYTYKOWAŁ LeBrona Jamesa

Prezydent Donald Trump skrytykował LeBrona Jamesa za to, co nazwał „lekceważącym zachowaniem" podczas odśpiewywania hymnu przed meczem koszykarskiej ligi NBA.

„Słuchając naszego hymnu narodowego, LeBron James okazuje brak szacunku dla naszego kraju. LeBron James powinien przeprosić wszystkich tych wspaniałych amerykańskich wojowników i bohaterów, którzy oddali życie za amerykańską flagę i za wszystko, co reprezentuje nasz kraj!" – napisał Trump we wpisie na platformie „Truth Social", do którego dołączył materiał wideo. Klip pokazuje Jamesa stojącego w szeregu z zawodnikami drużyny Philadelphia 76ers. Koszykarz wymachuje ramionami w ramach rozgrzewki i wykonuje ruchy imitujące rzuty.

wkp/cegl (PAP)

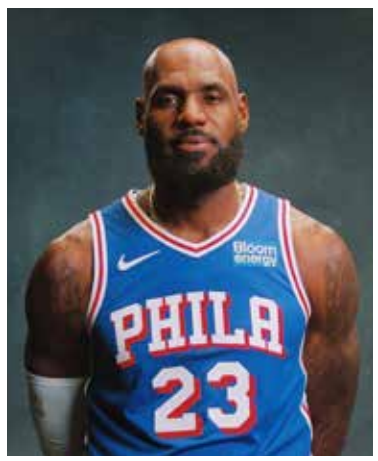

LeBron James w 2017 roku nazwał Donalda Trumpa „frajerem"

PSYCHIATRA
DAVID BROŻYNA, M.D.
Absolwent Akademii Medycznej w Krakowie
LECZENIE
• ADHD
• DEPRESJI • LĘKÓW
• NERWIC • UZALEŻNIEŃ
EKSPERTYZY SĄDOWE
tel: 201-939-5500
85 Orient Way, 1 Piętro
Rutheford, NJ 07070
MÓWIMY PO POLSKU
www.DavidBrozynaMD.com

Magdalena LAMPARSKA
Vanessa ALEKSANDER
Olga BOŁĄDŹ
Maciej ZAKOŚCIELNY
Robert GULACZYK
Jakub SASAK

NIENASYCENI
IT'S JUST SEX

GARNIZON SZTUKI
lean pozytywnych emocji.

SCAN ME

Bilety:
mojbilet.com

13 listopada • 8 PM
NEW BRITAIN HIGH SCHOOL
110 Mill St, New Britain

14 listopada • 7 PM
TRIBECA PERFORMING ARTS CENTER
199 Chambers St, Nowy Jork

CZY KTOŚ POWSTRZYMA KOLEJORZA?!

Na Lecha Poznań nie ma ostatnio w Ekstraklasie mocnych! Kolejorz w miniony weekend przywiózł do Poznania trzy punkty z Warszawy, gdzie pokonał Legię. Maszyna trenera Nielsa Frederiksena wydaje się być najpoważniejszym kandydatem do zdobycia tytułu mistrza Polski w tym sezonie.

© PAP/LESZEK SZYMAŃSKI

Lech pokazał siłę w starciu z Legią w Warszawie. Teraz podejmie u siebie będącą w dobrej formie Wisłę Kraków

Lech gra najlepszą piłkę w Polsce – z takim stwierdzeniem trudno dyskutować. Piłkarze z Wielkopolski imponują zwłaszcza kapitalną ofensywą – zdobywają multum bramek, czym maskują nieco gorzej dysponowaną obronę. Fakt jest taki, że piekielnie groźny Kolejorz może pozwolić sobie nawet na stratę gola, bo sam zawsze strzeli przynajmniej jednego więcej.

I potwierdziło się to w meczu z Legią, która – choć z przebiegu spotkania wcale gorsza od Lecha nie była – ostatecznie poniosła pierwszą porażkę w tym sezonie. Mistrzowie Polski mieli w całym spotkaniu dwie okazje do strzelenia gola i obie wykorzystali – to cechuje drużyny dojrzałe, potrafiące wyczekać rywala i zadać ciosy w kluczowych momentach.

PORAŻKA? WYKLUCZONE!

W ten weekend, a właściwie w piątek, sobotę i poniedziałek (1 listopada we Wszystkich Świętych w Polsce nie odbywają się mecze), czekają nas trzy spotkania, które po prostu trzeba zobaczyć. Pierwsze odbędzie się w piątek 30 października w Zabrzu, gdzie Górnik podejmie Legię Warszawa. To mecz z tyloma podtekstami, że aż trudno byłoby je wszystkie zliczyć. Kibice obu klubów – delikatnie mówiąc – bardzo za sobą nie przepadają, co tylko podsyci emocje na boisku. Zarówno Górnik, jak i Legia są ostatnio w niewielkim dołku, ale w bezpośrednim starciu nie mogą pozwolić sobie na stratę punktów. Spodziewamy się walki „na noże" i kapitalnego futbolowego widowiska! Początek meczu o godz. 14:30 czasu nowojorskiego.

KLASYK PRZY BUŁGARSKIEJ

W sobotę polecamy zawiesić oko na meczu Lecha Poznań z Wisłą Kraków. Nie oglądaliśmy takich starć przez kilka lat, ponieważ Biała Gwiazda grała na zapleczu Ekstraklasy. Ale w tym sezonie wróciła do najwyższej klasy rozgrywkowej i prezentuje się w niej znakomicie. Piłkarze Mariusza Jopa na pewno mają ambicję, by z Poznania do Krakowa przywieźć trzy punkty. Będzie o to piekielnie ciężko – wspominaliśmy już o fenomenalnej formie Lecha. Ale zadanie na pewno nie jest niemożliwe. Krótko mówiąc - siadamy, oglądamy i cieszymy się piłkarskim show! Mecz rozpocznie się o godz. 11:30.

KOLEJNY MECZ O WSZYSTKO

Na koniec – w poniedziałek 2 listopada – zachęcamy do przyjrzenia się temu, co wydarzy się w Częstochowie. Raków zagra tam z Pogonią Szczecin. Gospodarze prezentują się jak dotąd absolutnie katastrofalnie – klub, który przed sezonem był wymieniany w roli jednego z faworytów do zajęcia miejsca na podium ligi, okupuje ostatnią pozycję w tabeli. Z kolei Pogoń rozkręca się z meczu na mecz i jest już w ścisłej czołówce Ekstraklasy. Pamiętajmy jednak, że do Rakowa wrócił właśnie trener Dawid Szwarga, co powinno być dużym pozytywnym impulsem dla „Medalików". Czy wyszarpią punkty „Portowcom"? Ten mecz trzeba zobaczyć! Pierwszy gwizdek sędziego o godz. 11:30.

Kacper Rogacin

13. KOLEJKA EKSTRAKLASY
Piątek 30 października
Cracovia – Motor Lublin (12:00)
Górnik Zabrze – Legia Warszawa (14:30)
Sobota 31 października
Wisła Płock – Piast Gliwice (6:15)
Wieczysta Kraków – Jagiellonia B. (8:45)
Lech Poznań – Wisła Kraków (11:30)
GKS Katowice – Widzew Łódź (14:15)
Poniedziałek 2 listopada
Radomiak Radom – Śląsk Wrocław (12:00)
Zagłębie Lubin – Korona Kielce (12:00)
Raków Cz. – Pogoń Szczecin (11:30)
w nawiasie podano godziny rozpoczęcia meczów, według czasu nowojorskiego

TABELA EKSTRAKLASY

LP	KLUB	RM	pkt
1.	Lech Poznań	11	28
2.	Górnik Zabrze	12	27
3.	Pogoń Szczecin	11	24
4.	Legia Warszawa	12	23
5.	Wisła Kraków	12	21
6.	Piast Gliwice	12	20
7.	Zagłębie Lubin	12	19
8.	GKS Katowice	12	18
9.	Korona Kielce	12	18
10.	Jagiellonia Białystok	11	15
11.	Wisła Płock	11	14
12.	Motor Lublin	12	13
13.	Cracovia	12	12
14.	Widzew Łódź	12	11
15.	Śląsk Wrocław	12	9
16.	Wieczysta Kraków	12	8
17.	Radomiak Radom	12	8
18.	Raków Częstochowa	12	6

Allstate
You're in good hands.
Cezary Gaweł
Agency & Financial Services LLC
33 S. Wood Ave., 6th Floor
Iselin, NJ 08830
(908) 474-1510

SPRAWDŹ NASZE NISKIE CENY
UBEZPIECZ U NAS DOM I SAMOCHODY I ZOBACZ ILE MOŻNA ZAOSZCZĘDZIĆ PIENIĘDZY

Ubezpieczenia na:
Domy, Mieszkania, Samochody, Łodzie, Motory, Budynki Mieszkalne, Biznesy: Worker's Comp., General Liability, Trucks and Tractor Trailers, Business Owners Policies, Biura, Lekarzy (Malpractice and Office Insurance), Życie (IRA i Annuity), Fundusze Inwestycyjne (Mutual Funds), Medyczne Indywidualne i Grupowe, Turystyczne (Medyczne)

PERIODICALS postage paid at New York, NY. Delivered to the Post Office as periodicals class mail on Tuesday, October 27, 2026

POSTMASTER: Send address changes to „Nowy Dziennik", 10 Schindler Road, Clark, NJ 07066